

Returadresse
Miljø og Natur, Landbrug
Kjærgaardsvej 8 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Dorthe Juul
Direkte telefon
99 74 15 17
E-post
dorthe.juul@rksk.dk

Dato
1. juni 2011
Sagsnummer
2010101931A

Herborgvej 63
6900 Skjern

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Ø. Finderupvej 2
6900 Skjern

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Slagtekylling og slagtesvin
3a Ø. Finderup Gde., Hanning m.fl
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Inga-Merethe Plauborg Larsen

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	[REDACTED] Herborgvej 63 6900 Skjern [REDACTED]																																
Bedriftens adresse	Ø. Finderupvej 2 6900 Skjern																																
Bedriftens miljøkonsulent	Vestjysk Landboforening Konsulent Helle Harpøth Herningvej 3-5 6950 Ringkøbing Fastnet telefon: 96 81 42 31 Mobil: 21 37 47 92 E-mail: hsh@vjl.dk																																
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1"><tr><td>3a</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>1ai</td><td>Hestkær, Hanning</td></tr><tr><td>1ah</td><td>Hestkær, Hanning</td></tr><tr><td>1af</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>1ad</td><td>Hestkær, Hanning</td></tr><tr><td>2u</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>2t</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>2p</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>2r</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>3f</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>2h</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>2i</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>2g</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>1ø</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>1æ</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr><tr><td>2æ</td><td>Ø. Finderup Gde., Hanning</td></tr></table>	3a	Ø. Finderup Gde., Hanning	1ai	Hestkær, Hanning	1ah	Hestkær, Hanning	1af	Ø. Finderup Gde., Hanning	1ad	Hestkær, Hanning	2u	Ø. Finderup Gde., Hanning	2t	Ø. Finderup Gde., Hanning	2p	Ø. Finderup Gde., Hanning	2r	Ø. Finderup Gde., Hanning	3f	Ø. Finderup Gde., Hanning	2h	Ø. Finderup Gde., Hanning	2i	Ø. Finderup Gde., Hanning	2g	Ø. Finderup Gde., Hanning	1ø	Ø. Finderup Gde., Hanning	1æ	Ø. Finderup Gde., Hanning	2æ	Ø. Finderup Gde., Hanning
3a	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
1ai	Hestkær, Hanning																																
1ah	Hestkær, Hanning																																
1af	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
1ad	Hestkær, Hanning																																
2u	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
2t	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
2p	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
2r	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
3f	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
2h	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
2i	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
2g	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
1ø	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
1æ	Ø. Finderup Gde., Hanning																																
2æ	Ø. Finderup Gde., Hanning																																

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern
1. juni 2011

	2s	Ø. Finderup Gde., Hanning
	2a	Ø. Finderup Gde., Hanning
	1e	Ø. Finderup Gde., Hanning
	3e	Ø. Finderup Gde., Hanning
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	31097029/ 1013881347/ 96907	
Ejendomsnummer	7600027031	
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	

Oplysninger om husdyrbruget:

	Nudrift		Ansøgt	
Dyrehold	Antal	DE	Antal	DE
Slagtekyllinger Produktionstid 37 dag	322.000	120,15	300.000	111,94
Slagtesvin 30 - 102 kg	2.800	71,91	3.200	82,19
Smågrise 15 - 30 kg	2.800	8,50	0	0
I alt		200,56		194,13
Arealer		Ha		Ha
Ejet - udbringningsareal		-		192,06
Forpagtet areal		-		0
Aftaleareal		-		224,63
Udbringningsareal i alt		-		416,69
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende kyllingestald		2.000		2.000
Eksisterende slagtesvinestald		600		600
Eksisterende slagtesvinestald/sygeafdeling		250		250
Maskinhus/udleveringsafsnit		900		900
Gyllebeholder	2.193		2.193	
Gyllebeholder	900		900	
I alt	3.093	3.750	3.093	3.750

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	
Eksisterende stald 1							
Slagtekylling Produktionstid 37 dage	Gulvdrift	300.000	111,94	-	-	-	
Eksisterende stald 2							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	3.000	77,05	30	102	750	
Eksisterende stald 3							
Slagtesvin	Fuldspaltegulv	200	5,14	30	102	250	
I alt		-	194,13	-	-	-	

Husdyrbruget på Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern deler udbringningsarealer (ejede og forpagtede) med husdyrbruget på Herborgvej 63, 6900 Skjern. Der er som følge heraf lavet en samlet vurdering af udbringningsarealerne.

Nedenstående tabel er en oversigt over fordelingen af dyreenheder på husdyrbruget samt antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede samt aftalearealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

		Antal DE
Produceret gødning	Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern	194,13
Tilført gødning	Herborgvej 63, 6900 Skjern	141,65
Afsat til aftalearealer	Nygårdsvej 9, 6920 Videbæk	21,50
	Lisenborgvej 29, 6900 Skjern	45,50
	I alt til aftalearealer	67,00
Til afsætning på ejede / forpagtede arealer		268,78

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	4
STALDANLÆG MED DYR, ANSØGT DRIFT	5
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	5
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	8
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	8
1.2 AFGØRELSEN	12
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	13
2.1 Generelt	13
2.2 Uheld og risici	13
2.3 Årsproduktion	13
2.4 Opbevaringsanlæg generelt	14
2.5 Gyllehåndtering	14
2.6 Transport	14
2.7 Spildevand	14
2.8 Oplag af olie og medicin	14
2.9 Affald	15
2.10 Skadedyr	15
2.11 Lugt	15
2.12 Støjkluder	15
2.13 Lys	15
2.14 Støv	16
2.15 Udbringningsarealer	16
2.16 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	16
2.17 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	17
2.18 Ophør	17
3. FORMALIA	18
3.1 LOVGRUNDLAG	18
3.2 OFFENTLIGHED	18
3.3 KLAGEVEJLEDNING	18
3.4 UDNYTTELSE	19
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	21
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	21
1.2 OPLYSNINGER OMKRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	23
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG	29
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	33
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	34
1.6 OPLYSNINGER OMKRING AREALER	35
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	38
1.8 BEREGNINGER PÅ AREALER	39
1.9 OPBEVARINGSKAPACITET	41
1.10 BAT (BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	42
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	44
2.1 BAGGRUND	44
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	44
2.2.1 Generelle afstandskrav	44
2.2.2 Beskyttelseslinjer	45
2.2.3 Kulturmiljø	45
2.2.4 Placering i landskabet	45
2.3 INDRETNING OG DRIFT	46
2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik	46
2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand	48
2.3.3 Medicin og olie	48
2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald	48

2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld.....	48
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENER FOR NABOER	49
2.4.1 Lugt.....	49
2.4.2 Støj.....	49
2.4.3 Lys.....	50
2.4.4 Fluor og skadedyr.....	50
2.4.5 Støv.....	50
2.4.6 Trafik, til- og frakørsel.....	50
2.4.7 Egenkontrol.....	50
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER.....	51
2.5.1 0-alternativ	51
2.6 OPHØR.....	51
2.7 NATUR OG VAND	52
2.7.1 International natur – beskrivelse	52
2.7.2 Vandmiljøet.....	56
2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn.....	56
2.7.4 Sædskifte	57
2.7.5 Bilag IV-arter.....	57
2.7.6 Risikoarealer.....	58
2.7.7 Fosforbelastning til vandområde.....	58
2.7.8 Nitrat til overfladevand.....	59
2.7.9 Ammoniak.....	61
2.7.10 Grundvand	65
2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	65
2.9 KONKLUSION.....	65
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:	67
BEREDSKABSPLAN	67
KOMPOST TIL MARKSTAK.....	67
STØJ	67
BILAG 4. OVERSIGTSKORT, SAMLEDE ANLÆG	68
Bilag 5. Oversigtskort over egne/forpagtede udbringningsarealer samt gylleaftaler	
Bilag 6. Udbringningsareal, Natur	
Bilag 7. Udbringningsareal, Opland til Natura 2000 overbelastet med fosfor og okkerklassificering	
Bilag 8. Udbringningsarealer, Nitratklasser	
Bilag 9. Udbringningsarealer, Grundvand	
Bilag 10. Udbringningsarealer, Kulturmiljø	
Bilag 11. Terræn hældninger	
Bilag 12. Naturberegninger	
Bilag 13. Transportveje	

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.
Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 15. oktober 2010 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer samt en lovliggørelse af den etablerede ændring af husdyrbrugets antal dyr.

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse af 6. september 2001. I det ansøger har ændret i dyreholdets sammensætning samt antal DE, revurderes miljøgodkendelsen af 6. september 2001 ikke, men i stedet for udarbejdes denne miljøgodkendelse og i forbindelse hermed bortfalder miljøgodkendelsen af 6. september 2001.

Den ansøgte lovliggørelse omfatter et dyrehold på 300.000 stk. slagtekyllinger samt 3.200 stk. slagtesvin fra 30-102 kg i alt svarende til 194,13 DE.

I ansøgte projekt indgår der ingen bygningsmæssige ændringer i form af renovering eller opførelse af nye bygninger.

Husdyrbruget Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern deler udbringningsarealer, ejede og forpagtede, med husdyrbruget Herborgvej 63, 6900 Skjern. Der er som følge heraf lavet en samlet arealgodkendelse af udbringningsarealerne.

Aftalearealerne på Nygårdsvej 9, 6920 Videbæk samt Lisenborgvej 27, 6900 Skjern er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Aftalearealerne Nygårdsvej 9, 6920 Videbæk godkendes i en særskilt § 10 tilladelse, idet dette husdyrbrug samtidig med udvider dyreholdet. Aftalearealerne under Lisenborgvej 27, 6900 Skjern er tidligere godkendt i en § 11 miljøgodkendelse af 17. juni 2009. Ejeren af disse arealer har dog sidenhen fået flere arealer, som nu godkendes i et tillæg til den tidligere miljøgodkendelse af 17. juni 2009.

Kort resumé

Afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 25 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Husdyrbruget taber ifølge ansøgningen 530,30 kg N mindre end det lovpligtige krav foreskriver.

Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg. Lugtgenæfstandene (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

Byzone:	537 m
Samlet bebyggelse:	398 m
Enkelt bolig:	180 m

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 1,8 km til samlet bebyggelse og 390 m til enkelt bolig. Afstanden til den nærmeste byzone (Videbæk) er 5,9 km.

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Fosfor

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. De ejede og forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen primært beliggende på JB4 jord, i alt 160,30 ha. 18,53 ha er beliggende på JB1 jord og 13,23 ha er beliggende på JB2 jord.

8,4 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænede/grøftede lavbundsarealer ikke okkerklasse 1 og ifølge ansøgningen ligger 183,7 ha af udbringningsarealerne i "P-klasse 0".

Ifølge ansøgningen tilføres der via husdyrgødningen 29,5 kg P/ha/år til arealerne og der fraføres via afgrøderne 21,1 kg P/ha/år fra arealerne. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på 8,4 kg P/ha/år. Ifølge ansøgningen overholdes husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau, idet overskuddet på bedriftsniveau er - 2,3 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud.

En lille del af mark 19-1 skrånere mere end 6 grader, men ikke mod vandløb. Det meste af mark 50-0 samt en lille del af mark 51-0 skrånere mere end 6 grader mod vandløbet Finderup Bæk, som ligger i en afstand af ca. 50 m. På grund af afstanden fra udbringningsarealet til Finderup Bæk er der ikke stillet vilkår om dyrkningsfrie bræmmer langs vandløbet.

De øvrige af husdyrbrugets udbringningsarealer, skrånere ikke 6 grader eller derover mod vandområder.

Nitrat, overfladevand

Alle udbringningsarealerne ligger i nitratklasse II. I nitratklasse II er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes svarende til 65 % af, hvad harmonireglerne tillader.

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal, der er berørt, medfører, at husdyrbruget som udgangspunkt skal reducere husdyrtrykket svarende til 65 % af fuldt husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer. Det reducerede husdyrtryk svarer til 0,91 DE/ha (DEmax) og en udvaskning til overfladevandet (DEmax) på 65,70 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 1,4 DE/ha (DEreel).

I kraft af at ansøger anvender et virkemiddel i form af 6,5 % ekstra efterafgrøder, vil den reelle udvaskning til overfladevandet (DEreel) reduceres til 65,60 kg N/ha/år

Husdyrbruget har 192,06 ha udbringningsareal beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Ca. 2/3 del af oplandet til Ringkøbing Fjord er landbrugsareal, hvilket svarer til ca. 230.073 ha landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Udbringningsarealet udgør ca. 0,08 % af det samlede landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Den årlige tilførsel af kvælstof fra landbruget til Ringkøbing Fjord er ifølge basisanalysen "Ringkøbing Fjord" anslået til 2752 tons/år.

Ifølge ansøgningen vil der være en total (handelsgødnings- og husdyrgødningsbetinget udvaskning) udvaskning til overfladevandet (DEreel) på 65,60 kg N/ha/år. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at reduktionspotentialiet i området ligger i intervallet 51-75 %. Det giver en nitratudvaskning på maksimalt 32,14 kg N/ha/år, svarende til en samlet udvaskning på ca. 6172 kg kvælstof/år fra arealerne. Nitratudvaskningen fra den udbragte gødning svarer derved til 0,22 % af den samlede landbrugsrelaterede nitratudvaskning til Ringkøbing Fjord.

Nitrat, grundvand

Udbringningsarealerne ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser. En lille del af mark 6-0, som er et udbringningsareal, ligger i indvindingsområde til Række Mølle Vandværk. Udbringningsarealerne ligger tillige uden for nitratfølsomme indvindingsområder.

På et husdyrbrugets arealer er der en markvandingsboring.

Natur

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget og alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Størstedelen af Ringkøbing Fjord, nærmere bestemt området syd for en linje mellem Ringkøbing og Hvide Sande inkl. den yderste del af Skjern Å, er udpeget til EF-habitatområde (H61, H62), EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) og Ramsarområde, (R2).

Skjern Å

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger ca. 11 km nord for EF-habitatområdet Skjern Å (H61).

Vandløb

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved eller i oplandet til de målsatte vandløb Ganer Å og Finderup Bæk. Ifølge Kommuneplan 2009 til 2021 er Ganer Å B1-målsat og Finderup Bæk er C-målsat.

Flere af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger ned til vandløb hvortil der er krav om 2 m dyrkningsfrie bræmmer

Bilag IV-arter

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer.

Følgende dyrearter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men arterne kan muligvis have levested, fødesøgningsområde eller opholdssted i habitater tilknyttet eller i nærheden af udbringningsarealerne.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen registreringer af vandhuller på udbringningsarealerne.

§ 7-naturområder

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for bufferzone I og bufferzone II. Det nærmeste § 7-område ligger ca. 4,8 km vest for anlægget.

Ingen af udbringningsarealerne ligger inden for 1000 m til naturområder omfattet af § 7 i loven samt anden kvælstoffølsom natur.

Natur i forhold til anlægget

Inden for 1000 m fra husdyrbruget findes flere §3 moseområder op til Ganer Å. Alle områderne er C-målsatte i henhold til den gældende Kommuneplan.

Kommunen har den 4. marts 2011 foretaget en besigtigelse af de nærmeste moseområder. Områdernes vegetation er domineret af rørgræs, blåtop, kruset skræppe, pil. Deruover blev der konstateret en enkelt bevoksning af tranebær og klokkelyng.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som §3-områder. Arealerne grænser op til flere §3 mose, sø og eng-områder.

Ingen af udbringningsarealerne skråner mere end 6 grader ned mod § 3-beskyttet natur.

Ingen af husdyrbrugets arealer grænser op til internationale naturområder. De nærmeste internationale naturområder er Borris Hede, Ringkøbing Fjord, Skjern Å, samt Stadil Fjord. Områderne er alle beliggende mere en 10 km fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

Arealer

Husdyrbruget Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern deler udbringningsarealer (ejede og forpagtede) med husdyrbruget Herborgvej 63, 6900 Skjern, som ansøger også ejer. Der er som følge heraf lavet en samlet arealgodkendelse af udbringningsarealerne.

Aftalearealer

Aftalearealerne på Nygårdsvej 9, 6920 Videbæk samt Lisenborgvej 27, 6900 Skjern er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Aftalearealerne Nygårdsvej 9, 6920 Videbæk godkendes i en særskilt § 10 tilladelse, idet dette husdyrbrug samtidig med udvider dyreholdet. Aftalearealerne under Lisenborgvej 27, 6900 Skjern er tidligere godkendt i en § 11 miljøgodkendelse af 17. juni 2009. Ejeren af disse arealer har dog sidenhen fået flere arealer som nu godkendes i et tillæg til den tidligere miljøgodkendelse af 17. juni 2009.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 3a Ø. Finderup Gde., Hanning m.fl. beliggende på adressen Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede/forpagtede arealer og omfatter en lovliggørelse af den etablerede ændring i husdyrholdet fra 322.000 stk. slagtekyllinger (produktionstid 37 dage), 2.800 stk. slagtesvin (30-102 kg) samt 2.800 stk. smågrise (15-30 kg) i alt svarende til 200,56 DE **til** 300.000 stk. slagtekylling (produktionstid 37 dage) samt 3.200 stk. slagtesvin (30-102 kg) i alt svarende til 194,13 DE. Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf alle 192,06 ha er udbringningsarealer.

Arealgodkendelsen dækker over samtlige ejede/forpagtede arealer under husdyrbruget på Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern samt husdyrbruget på Herborgvej 63, 6900 Skjern.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning version 5 genberegnet og downloadet den 17. marts 2011 med beregningsgrundlag 01-2009-A.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at eventuelt ansøgt byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 3) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

- 6) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 7) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 8) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold bestående af 300.000 stk. slagtekyllinger, produktionstid 37 dage samt 3.200 stk. slagtesvin, 30 - 102 kg i alt svarende til 194,13 DE.

Note:

I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet.

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 194,13 DE ikke overskrides.

- 9) Der må ikke på noget tidspunkt være mere end i alt 750 stk. slagtesvin, 30-102 kg i i stald 2 og i stald 3 må der ikke på noget tidspunkt være mere end 250 stk. slagtesvin, 30-102 kg på stald.

2.4 Opbevaringsanlæg generelt

Kompostopbevaring

- 10) Kompost i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted. Gødning fra heste og småkalve kan ikke medregnes som kompostlignende, og skal derfor opbevares på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
- 11) Ved etablering af kompost i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 12) Pumpning af gylle til gyllebeholderen med teltoverdækning skal ske via et dyknet indløb eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.
- 13) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

2.5 Gyllehåndtering

- 14) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

2.6 Transport

- 15) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt forgå af de på bilag 12 angivne veje.

2.7 Spildevand

- 16) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

2.8 Oplag af olie og medicin

- 17) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 18) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 19) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.9 Affald

- 20) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativer.

2.10 Skadedyr

- 21) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 22) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.11 Lugt

- 23) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.12 Støjklider

- 24) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 25) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 26) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.13 Lys

- 27) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 28) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.14 Støv

- 29) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 30) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.15 Udbringningsarealer

- 31) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilagene 6 til 11.
- 32) På husdyrbrugets udbringningsarealer må der i alt udbringes gylle/dybstrøelse med maksimalt 5.660 kg P/år og 26.878 kg N/år i alt svarende til 1,4 DE/ha. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.
- 33) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK. nr. 294 af 31. marts 2009). Kommunen vurderer herefter, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.
- 34) I husdyrbrugets efterafgrødegrundlag skal der etableres 6,50 % ekstra efterafgrøder (udover Plantedirektoratets til hver tid gældende krav om efterafgrøder).
- 35) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 36) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

2.16 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 37) Ved næste gennemgribende renovering af stald 1 og 2, skal der som minimum anvendes teknologier med miljøbelastning svarende til, hvad der på det pågældende tidspunkt anses for værende BAT.
- 38) Den eksisterende "stald 3" med fuldspalter skal senest 1. juli 2015 være taget ud af brug.
- 39) Enzymet fytase skal anvendes i alle foderblandinger. Fytase doseres, således at fosforindholdet reduceres maksimalt. Den doserede mængde skal afpasses således, at den til enhver tid er økonomisk, dyrevelfærds- og miljømæssig forsvarligt. Anvendelse af fytase skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.

- 40) Der skal anvendes fasefodring på ejendommen. Anvendelse af fasefodring skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.

2.17 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 41) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 42) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, nitratudvaskning til grundvand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

2.18 Ophør

- 43) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand samt affald bortskaffes efter gældende regler. Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

Note:

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24. september 2009
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 224 af 7. marts 2011.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 259 af 23. marts 2010.

3.2 Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 13. april 2011 til 25. maj 2011, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort tirsdag og onsdag den 14. juni 2011 og den 15. juni 2011 ved annoncering i Ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljø og Natur, Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 13. juli 2011, ved kontortidens ophør.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Nævnet vil efter modtagelsen af klagen fra Ringkøbing-Skjern Kommune sende dig en opkrævning på gebyret. Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager check eller kontanter. Klagenævnet påbegynder først behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales hvis du får helt eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, ophæves eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2019.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Anne-Marie Svendsen
Faglig Koordinator
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Dorthe Juul
Miljømedarbejder
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger

- [REDACTED]

Konsulent

- Vestjysk Landboforening, konsulent Helle Harpøth, e-mail: hsh@vjl.dk

Ejere af aftalearealer

- [REDACTED]

- [REDACTED]

Ejere og beboere af nærmeste ejendomme/arealer:

- [REDACTED]

- [REDACTED]

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Vestjysk Landboforening, konsulent Helle Harpøth, e-mail: hsh@vjl.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredning, Masnæsøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: ringkoebing-skjern@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, Rindum, 6950 Ringkøbing, e-mail: VES@nst.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Bilag 1. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 01-2009 A, version nr. 5, genberegnet og downloaded den 17. marts 2011.

1.1 Ikke teknisk resumé

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Ejendommen er en kombineret slagtekyllinge- og slagtesvin med reference sædskifte og 1,4 DE/ha.

Ejendommen skal i følge miljøbeskyttelsesloven have lavet en re vurdering, og i den forbindelse ønsker ansøger at ændre i dyreholdet.

Besætning ifølge VVM-screening 2006: 322.000 slagtekyllinger (37 dage). 2.800 smågrise 15 - 30 kg og 2.800 slagtesvin 30 - 102 kg. i alt svarende til 192,06 DE.

Fremtidigt dyrehold: 300.000 slagtekyllinger (37 dage). 3.200 slagtesvin 30 - 102 kg. i alt svarende til 194,13 DE.

Kravet om 25 % reduktion er overholdt med et frivilligt tiltag på - 89 kg N/år. Der er en meremission fra anlægget på -530,30 kgN/år.

Alle krav i forhold til lugt er overholdt:
Byzone (videbæk): 537,13 m
Samlet bebyggelse (Finderup): 398,64 m
Enkelt bolig (Herborgvej 26): 180,29 m.

Ansøger ejer to ejendomme drevet under samme CVR og en gødningsplan. Alle arealer er med i denne ansøgning og der bliver modtaget husdyrgødning fra de 141,65 DE svin der er på ejendommen Herborgvej 63. Der afsættes mæg fra kyllingerne svarende til 67 DE hvilket giver følgende dyretryk: DEmax: 0,91 DE/ha
DE reel: 1,4 DE/ha.

Alle arealer ligger i nitratklasse hvilket giver en reduktionsprocent på 65 %. Der er ligeledes arealer i P klasse 2. Der projektilpasses med 6,5 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige hvilket giver følgende udvaskning:
DEmax: 66,9 Kg N/ha
DE reel: 66,8 Kg N/ha.

Med reference sædskift hvor der bortføres 21,1 kgP/ha/år er kravet om P - overskud overholdt med et frivilligt tiltag på -2,3 kgP. Ansøger har etableret randzoner langs vandløb hvilket reducerer en del af bedriftens arealer beliggende i P klasse 2.

I ansøgt drift er der tilført 808,88 kg N uden DE og P, da der i ansøgningssystemet regnes med normer fra 05/06 men nye DE, hvorfor der ikke er 100 kg N/DE. Dette kan give ansøger problemer senere hen, da der bliver stillet vilkår om mængde næringstoffer der må spredes ud på hans arealer.

Der afsættes hønsemøg i form af dybstrøelse til 2 aftagere. Den ene er lavet som en § 10 med beregninger på arealerne i en § 11 mens den anden modtager har en godkendelse fra 2009, hvor der er lavet en § 16 på arealerne.

Som følge af ændringen i dyreholdet forventes der ikke nogen forøget lugt eller støjgener. Antallet af transporter til og fra ejendommen vil heller ikke stige da det stort set er det samme antal dyr i ansøgt drift som i nudrift.

Al husdyrgødning fra ejendommen opbevares i de 2 gylletanke samt i markstak.

Datoer og beskrivelse af datoer

Starttidspunkt for byggeriet	07-04-2010
Sluttidspunkt for byggeriet	07-04-2010
Starttidspunkt for driften	07-04-2010

Datoerne er vejledende, da dette er en lovliggørelse og ændringen i dyreholdet allerede er foretaget.

Biaktiviteter

Der er ikke nogen biaktiviteter på ejendommen.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering og Landskab

Numre på bygninger refererer til bilag bygningsoversigt.

Bygning 1: Kyllingestald på 2000 m² opført i betonelementer med grå tag. Ca. 7 meter høj med 25 graders taghældning, der er 6 afkast på taget.

Bygning 2: slagtesvinestald på 600 m² opført i røde sten med grå tag. Ca. 5 meter høj med 25 graders taghældning, der er 6 afkast på taget.

Bygning 3: slagtesvinestald/sygeafdeling på 250 m² opført i røde sten med gråt tag. Ca. 5 meter høj og 25 graders taghældning, der er 2 afkast på taget.

Bygning 4: Maskinhus / udleveringsafsnit på ca. 900 m² opført i røde sten. Ca. 8 meter høj og 25 graders taghældning.

5: gylletank på 2193 m³ opført i søstenselementer med teltoverdækning.

6: Gylletank på 90 m³ opført i betonelementer.

7: 2 siloer a 18 ton og en a 9 ton.

8: fodersilo a 9 ton.

9: 3 fodersiloer a 20 ton samt 1 kornsilo a 250 ton.

Det samlede bebyggede areal udgør: 3750 m² og der vil ikke blive bygget mere foreløbig.

Generelle afstandskrav

Der er mere end 25 m til ikke-almene vandforsyningsanlæg.

Der er mere end 50 m til almene vandforsyningsanlæg

Der er mere end 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer

Der er mere end 15 m til offentlig vej og privat fællesvej

Der er mere end 25 m til levnedsvirksomhed

Der er mere end 15 til beboelse på samme ejendom, 30m til naboskel og 50 m til nabobeboelse

Landskabelige hensyn

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.

- Der er ingen områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser på ejendommen.

Områder med landskabelig værdi

- ejendommen ligger ikke i værdifuldt landbrugsområde.

Uforstyrrede landskaber

- Der ligger ingen uforstyrrede landskaber på ejendommen

Områder med særlig geologisk værdi

- der er ingen særlig geologisk værdi på ejendommen

Rekreative interesseområder

- ejendommen ligger uden for rekreative områder.

Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer

- ejendommen ligger uden for kulturmiljøer og landsbyer.

Kirkeomgivelser

- ejendommen og det nye anlæg uden for kirkeomgivelser

Kystnærhedszonen

- ejendommen ligger ikke i kystnærhedszonen.

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

- ejendommen har ca. 7 ha lavbundsarealer.

Skovrejsningsområder

-ejendommen ligger i uden for skovrejsningsområde.

Fredede områder

- der ligger ikke nogle fredede områder inden for 1000 m.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

- Nord og øst rundt om ejendommen er der en § 3 mose, med vandlød og krav om 2 meter bræmmer.

Strandbeskyttelseslinje

- ejendommen ligger uden for strandbeskyttelseslinje.

Klitfredningslinje

- ejendommen ligger uden for klitfredningslinje.

Skovbyggelinje

- ejendommen ligger udenfor skovbyggelinje.

Sø- og åbeskyttelseslinje

- ejendommen ligger uden for sø – og åbeskyttelseslinje.

Kirkebyggelinje

-ejendommen ligger uden for kirkebyggelinje.

Fortidsmindelinje

- Ejendommen ligger uden for fortidsmindelinje.

Beskyttede sten- og jorddiger

Energi

Det årlige el forbrug ligger på 120.000 Kwh og det forventes ikke at stige.

Det årlige forbrug af diesel ligger på ca. 9.000 liter - dette leveres dog til ejendommen på Herborgvej 63. Denne mængde forventes ikke at stige.

Der er halmfyr på ejendommen, hvor det årlige forbrug er ca. 375 bigballer.

Energibesparende foranstaltninger

- anvendelse af naturlig ventilation hvor dette er muligt; dette kræver korrekt udformning af bygningen og af stierne (dvs. mikroklima i stierne) samt fysisk planlægning med hensyn til fremherskende vindretninger for at fremme luftstrømmen; dette gælder kun for nye stalde
- for mekanisk ventilerede stalde: optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- for mekanisk ventilerede stalde: undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

Vand

Det årlige vandforbrug ligger på ca.: 5200 m³

Fordelt på:

2048 m³ til slagtesvin

2100 m³ til slagtekyllinger

1000 m³ til rengøring af stalde

Tallene er normalt for en besætning af ansøgtes størrelse.

Vandbesparende foranstaltninger

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Døde dyr

De døde dyr placeres hævet over jorden og overdækket ved nedkørslen til ejendommen. Kyllingerne lægges i sække.

Der er ca. 50 svin årligt som afhentes af DAKA og ca. 36 containere á 180 liter kyllinger årligt.

Fast affald

Alt affald opbevares i maskinhuset og køres herfra til genbrug i Videbæk ca. 4 gange årligt. Der er endvidere en 180 liter container til dagsrenovation som tømmes hver 14. dag.

Jern og metal placeres ved gylletankene og afhentes af jernhandler efter behov (ca. 2 gange årligt)

Olje- og kemikalieaffald

Der er ikke hverken olie eller kemikalieaffald på ejendommen, da dette opbevares på ejendommen Herborgvej 63.

Management

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Affald bør skaffes så vidt muligt til genbrug.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Egenkontrol

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Spildevand

Spildevandsmængde

Alt vaskevand fra staldene kommer i gylletankene.

Der er ikke nogle fastepladser hvorfra regnvand opsamles.

Der er tagrende på bygning 2, 3 og 6 og regnvand herfra løber via samlebrønd til vandløb nord fra ejendom.

Spildevand tilledt gyllebeholder

den eneste ekstra tilledning til gylletanken er vaskevand fra staldene.

Spildevand afledning

Der er ikke noget sanitært spildevand fra staldene, som kræver særlig tilladelse

Transport

Beskrivelse af transport

Intern mellem de to ejendomme er følgende transporter:

flytning af dyr: 26 gange årligt

flytning af husdyrgødning: 20 læs årligt.

Andre transporter:

Der leveres foder 30 gange årligt til kyllingerne og 25 gange årligt til slagtesvinene.

Udlevering af kyllinger til slagt 8 gange årligt.

Udlevering af svin til slagt 50 gange årligt.

Indlevering af kyllinger 8 gange årligt.

Alle transporter foregår inden for normal arbejdstid og på hverdage.

Antallet af transporter til og fra ejendommen udgør i alt: 167 transporter.

Der ud over køres der ca. 125 læs husdyrgødning fra tankene til omkringliggende arealer.

Risici

Redegørelse for mulige uheld gylleudslip, strømsvigt, brand.

Minimering af risiko for uheld

Der er etableret en jordvold rundt om gylletankene for at forhindre at evt. spild løber til vandløb. Der er ikke pumper i tankene da alt påfyldning foregår med læssekran. Der kan køres hele vejen rundt om begge tanke så det ikke er nødvendigt at bakke.

Der står en nødgenerator hvis der skulle forekomme strømsvigt - dette er et lovkrav når der er kyllinger på ejendommen.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Ved evt gylleudslip vil volden holde det meste af gylle inde. Der kan dæmmes op med bigbatter og maskinstationen vil blive tilkaldt.

Ved strømsvigt startes nødgeneratoren op så hverken kyllinger eller svin kommer til at lide.

Støjklider

Beskrivelse af støjklider

Ventilation, korntørring, fodersystem, markarbejde.

Driftsperiode for støjklider

ventilationen kører hele tiden.

Korntørring sidder på kornsiloen og kører ca. 20 timer årligt.

Fodersystemet kører ca. 3-4 timer dagligt.

Markarbejde foregår så vidt muligt inden for normal arbejdstid, men vej rafhængigt arbejde som gyllekørsel og høst kan forekomme ud over normal arbejdstid.

Tiltag mod støjklider

Ventilationen er frekvensstyret og kan ikke høres uden for ejendommen.

Korntørring foregår bag ved bygningerne og vil ikke være generende for omgivelserne.

Fodersystemet er med snegl fra siloer og ind i staldene. Det er ikke generende for omgivelserne. Markarbejdet foregår altid efter godt landmandsskab.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Gener fra skadedyr forebygges løbende og det er ikke et problem på ejendommen.

Fluegener

Fluer bekæmpes med rovfluer.

Rottebekæmpelse

Rotter forebygges med gift og der er aftale med firma, som ligger gift ud i kasser.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Der er ikke nogle pesticider på ejendommen, da de opbevares på Herborgvej 63.

Oplag af olie og kemikalier

Alt dieselolie opbevares på Herborgvej 63. På denne ejendom forefinde kun ca. 20 liter olie i plastdunk i maskinhuset.

STØV

Der er ikke mange støvgener på ejendommen. De væsentligste er indblæsning af foder, strøning ved kyllinger og halmfyret.

Alt foder blæses ind i siloerne, men der er melcykloner på således at støvgenerne begrænses. Der bruges halm til halmfyret, men da dette er i bigballe vil der ikke forekomme generende støv fra dette.

Når der strøs ved kyllingerne foregår det inde og da stalden er helt lukket vil det ikke være generende for omgivelserne. Når der muges ud er strøelsen tung og blandet op med møg så der opstår ikke støvgener fra dette.

Foder- og ensilageopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Alt foder opbevares i siloer hvoraf der er 7 til færdigfoder og 1 til korn.

Til kyllingerne er der 3 siloer a 20 ton til færdigfoder og en kornsilo på 250 ton.

Til slagtesvinene er der 2 siloer a 18 ton og 2 a 9 ton til færdigfoder.

Lysforhold

På gavlen af bygning 1 er der en arbejdslampe som tændes via sensor.

Hos kyllingerne er der lys 16 timer i døgnet afbrudt af to perioder af 4 timers mørke. Dette er ikke generende for omgivelserne, da stalden er helt lukket uden vinduer.

Hos slagtesvinene er der kun arbejdslys i staldene i morgentimerne til det bliver lyst.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Det ikke ansøgers plan at lukke produktionen ned.

1.3 Oplysninger om staldanlæg

Eksisterende slagtekyllingstald, "Stald 1"

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (reovering) i den eksisterende	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Se BAT redegørelsen

Rengøring / desinficering

Se BAT redegørelsen

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Eksisterende slagtesvinstald, "Stald 2"

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (reovering) i den eksisterende	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Se BAT redegørelsen

Rengøring / desinficering

Se BAT redegørelsen

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Eksisterende stald, "Stald 3"

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (reovering) i den eksisterende	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Se BAT redegørelsen

Rengøring / desinficering

Se BAT redegørelsen

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser
Eksisterende stald 1						
Slagtekyllinger Produktionstid 37 dage	Gulvdrift	322.000	120,15	-	-	-
Eksisterende stald 2						
Slagtesvin	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	2.600	66,77	30	102	750
Eksisterende stald 2						
Smågrise	Fast gulv	2.800	8,50	15	30	-
Eksisterende stald 3						
Slagtesvin	Fuldspaltegulv	200	5,14	30	102	250
I alt		-	200,56	-	-	-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser	
Eksisterende stald 1							
Slagtekylling Produktionstid 37 dage	Gulvdrift	300.000	111,94	-	-	-	
Eksisterende stald 2							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	3.000	77,05	30	102	750	
Eksisterende stald 3							
Slagtesvin	Fuldspaltegulv	200	5,14	30	102	250	
I alt		-	194,13	-	-	-	

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder 1 (bygning 5) Agri tank opført i 2006		Gyllebeholder 2 (bygning 6)	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	26 x 4	26 x 4	17 x 4	17 x 4
Lagerandel flydende i procent	41	41	17	17
Lagerandel fast i procent	0	0	0	0
Opbevarings- kapacitet	2193 tons	2193 tons	900 tons	900 tons
Overdækning barriere	Nej	Nej	Nej	Nej
Fast overdækning	Ja	Ja	Nej	nej

Derudover anvendes en fjerntank med en kapacitet på 2193 tons, som er beliggende på Herborgvej 63, 6900 Skjern. Idet fjerntanken anvendes som opbevaringslagre af flydende husdyrgødning kommer lagerandelen op på 100 %.

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-89,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	3940,06 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	153,22 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	67,47 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	733,04 KgN

Individuel ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	4893,79 KgN/år
Meremission fra anlæg	-530,30 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/Ha

Lugt

Lugtgeneregning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Unavngivet Staldafsnit	Byzone	5924,97m	Nej	0	Nej
Unavngivet Staldafsnit	Samlet bebyggelse	1 888,04m	Nej	0	Nej
Unavngivet Staldafsnit	Enkelt bolig	441,65m	Nej	0	Nej
Stald 2	Byzone	5911,91m	Nej	0	Nej
Stald 2	Samlet bebyggelse	1854,18m	Nej	0	Nej
Stald 2	Enkelt bolig	404,84m	Nej	0	Nej
Stald 3	Byzone	590 1,83m	Nej	0	Nej
Stald 3	Samlet bebyggelse	1851,58m	Nej	0	Nej
Stald 3	Enkelt bolig	390,49m	Nej	0	Nej

Resultat af lugtgeneregning

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	537,13 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange
Samlet bebyggelse	Ny	398,69 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange
Enkelt bolig	Ny	180,29 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

1.6 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	0,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Ja
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Nej
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	6,50%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
2-0	1,14 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3-0	1,84 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,84 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,71 Ha	0,00 Ha	0,14 Ha	0,00 Ha
3-1	2,06 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	2,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3-2	1,13 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,13 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,13 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-1	4,26 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	4,26 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,27 Ha	0,00 Ha	1,99 Ha	0,00 Ha
6-0	19,72 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	19,72 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	19,16 Ha	0,00 Ha	0,55 Ha	0,00 Ha
13-0	13,24 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	13,24 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	13,02 Ha	0,00 Ha	0,22 Ha	0,00 Ha
16-0	7,32 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	7,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
16-1	4,33 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	4,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
16-2	1,54 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
16-3	1,14 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18-0	3,80 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	3,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,78 Ha	0,00 Ha	0,02 Ha	0,00 Ha
19-0	7,97 Ha	Nej	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	7,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19-1	5,26 Ha	Nej	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	5,26 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,26 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
30-0	7,63 Ha	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	7,63 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,47 Ha	0,00 Ha	1,15 Ha	0,00 Ha
31-0	6,26 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	6,26 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,67 Ha	0,00 Ha	0,58 Ha	0,00 Ha
31-1	6,20 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	6,20 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,45 Ha	0,00 Ha	0,75 Ha	0,00 Ha
33-0	12,51 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	12,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,17 Ha	0,00 Ha	1,34 Ha	0,00 Ha
35-0	8,64 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	8,64 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,56 Ha	0,00 Ha	0,08 Ha	0,00 Ha
36-0	7,96 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	7,96 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,96 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
36-1	6,94 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	6,94 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,94 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
40-0	0,54 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
42-0	0,71 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
43-0	3,23 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	3,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
44-0	4,43 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	4,43 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,17 Ha	0,00 Ha	0,25 Ha	0,00 Ha

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern
1. juni 2011

45-0	9,53 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	9,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
46-0	2,93 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	2,93 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,93 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandent	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
50-0	1,61 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
51-0	1,46 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,46 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,46 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
52-1	3,50 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	3,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
10-0	13,08 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	13,08 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	13,08 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
52-0	4,78 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	4,78 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,78 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3-3	0,96 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,96 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,96 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4-0	1,23 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,24 Ha	0,00 Ha	0,99 Ha	0,00 Ha
14-0	0,29 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,29 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,29 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
17-0	0,94 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,94 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,94 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18-1	1,07 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	1,07 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,77 Ha	0,00 Ha	0,30 Ha	0,00 Ha
1-0	10,90 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	10,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	192,06 Ha						0,00 Ha	0,00 Ha	192,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	183,68 Ha	0,00 Ha	8,38 Ha	0,00 Ha

Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Krogsgaard 1-0	3,31 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 2-0	3,69 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 3-0	3,21 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 4-0	3,63 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 5-0	4,72 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 6-0	3,87 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 7-0	8,96 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 9-0	2,05 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 11-0	0,43 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 12-0	0,75 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 21-0	4,44 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 22-0	2,20 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 22-1	2,64 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 23-0	0,83 Ha	Ja	Ja
Krogsgaard 24-0	2,91 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 1-0	18,14 Ha	Ja	Ja

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern
1. juni 2011

lisenborgvej 3-0	19,85 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 7-0	7,10 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 8-0	2,49 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 9-0	6,81 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 9-1	11,67 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 10-9	0,49 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 11-0	2,30 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 13-0	2,98 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 13-2	4,15 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 20-0	2,30 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 20-1	2,36 Ha	Ja	Ja

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
lisenborgvej 20-2	1,54 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 21-0	3,73 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 22-0	4,56 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 25-0	14,03 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 26-0	8,62 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 30-0	4,91 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 31-0	4,57 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 32-0	6,73 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 40-0	7,56 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 41-0	3,84 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 42-0	5,46 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 43-0	1,69 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 44-0	4,01 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 45-0	7,78 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 46-0	5,95 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 47-0	3,47 Ha	Ja	Ja
lisenborgvej 48-0	7,93 Ha	Ja	Ja

Samlet areal. 224,63 ha

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	7710,43 KgN	1406,79 KgP	0,00 DE	71,91 DE
Dybstrøelse	10506,07 KgN	2094,22 KgP	0,00 DE	120,15 DE
Fast gødning	291,97 KgN	208,63 KgP	0,00 DE	4,32 DE
Ajle	447,72 KgN	36,38 KgP	0,00 DE	4,18 DE

Tilført gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	14165,00 KgN	3267,19 KgP	0,00 DE	141,65 DE

Afsat gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	4237,25 KgN	871,50 KgP	0,00 DE	50,00 DE

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Ajle	447,72 KgN	36,38 KgP	0,00 DE	4,18 DE
Dybstrøelse	6268,82 KgN	1222,72 KgP	0,00 DE	70,15 DE
Svinegylle	21875,43 KgN	4673,98 KgP	0,00 DE	213,56 DE
Fast gødning	291,97 KgN	208,63 KgP	0,00 DE	4,32 DE

Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
28883,94 KgN	6141,71 KgP	0,00 DE	292,21 DE

Harmonital
1,4 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	8815,85 KgN	1607,80 KgP	0,00 DE	82,19 DE
Dybstrøelse	9788,27 KgN	1951,14 KgP	0,00 DE	111,94 DE
Anden organisk gødning	808,88 KgN	0,00 KgP	0,00 DE	0,00 DE

Tilført gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	14165,00 KgN	3267,16 KgP	0,00 DE	141,65 DE

Afsat gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	2150,00 KgN	374,10 KgP	0,00 DE	21,50 DE

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	4550,00 KgN	791,70 KgP	0,00 DE	45,50 DE

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	3088,27 KgN	785,34 KgP	0,00 DE	44,94 DE
Svinegylle	22980,85 KgN	4874,96 KgP	0,00 DE	223,84 DE
Anden organisk gødning	808,88 KgN	0,00 KgP	0,00 DE	0,00 DE

Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
26878,00 KgN	5660,30 KgP	0,00 DE	268,78 DE

Harmonital

1,4 DE/ha

1.8 Beregninger på arealer

Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
------------------------------------	----------	---------------	----------------------------------

Pt < 4,0 eller udrenet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	183,7 Ha	10,5 kg P/ha/år	8,1 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	10,5 kg P/ha/år	8,1 kg P/ha/år
Lavbundsgrønt og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	8,4 Ha	10,5 kg P/ha/år	8,1 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	10,5 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-2,3 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	29,5 kg P/ha/år
P-fracførsel, arealvægtet gennemsnit	21,1 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	8,4 kg P/ha/år

Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	65%
----------------------	-----

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DEmax	0,91 DE/ha
DEreel	1,4 DE/ha

Beregning af udvaskning af N via Farm-N

kgN/ha DEmax	65,70 kgN/ha
kgN/ha DReel	65,60 kgN/ha

Nitratberegning (Grundvand)

Der er ikke nitratfølsomme områder.

1.9 Opbevaringskapacitet

Flydende husdyrgødning:

Den producerede mængde: 4756 m³.
 Ekstra tilledt rengøringsvand: 1000 m³.
 Opsamlede mængde: **5756 m³**.
 Kapacitet i de 3 tanke: **5286 m³**.
 Samlet opbevaringskapacitet: **11 mdr.**

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton	% tid på græs
Slagtesvin, 30 - 102 kg	Fuldspaltegulv	2.240	Gylle	1.099	0
Slagtesvin, 30 - 102 kg	Fuldspaltegulv	3.200	Gylle	1.570	0
Slagtesvin, 30 - 102 kg	Fuldspaltegulv	104	Gylle	51	0
Smågrise, 8 - 30 kg	Fuldspaltegulv	5.700	Gylle	688	0
Årssøer HUSK 2 linier, 27 - 8 kg ...	Fare st., kassesti, delvis sp.	240	Gylle	404	0
Årssøer HUSK 2 linier, 27 - 8 kg ...	Løbe-/dr.st.,Indiv. delvis sp.	240	Gylle	943	0

Gødningsmængder i perioden (tons)			
Startmængde			0
Normproduktion		4.756	
Justeret mængde		0	
Opsamlet mængde		4.756	4.756
Slutmængde			4.756
Mængde pr. DE		21,1	
Lagerets N-udnyttelseskrav			75 %
Mindste beholdning i perioden		0	august
Største beholdning i perioden		4.756	juli

Dybstrøelse:

Alt møg fra kyllingerne opbevares i makrstak hvor 15 % køres direkte ud og pløjes ned.
 Den producerede mængde er ca. 500 ton.
 Da det ligger i markstak er der kapacitet til >12 mdr.

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton	% tid på græs
Sl.kyllinger, 35dg., x1000 pr., - 3...	Gulvdrift	300	Dybstrøelse	481	0

1.10 BAT (Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Ejendommen er en kombineret slagtesvine- og slagtekyllinge produktion.

Hensigtsmæssig drift og renere teknologi:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Vandforbrug:

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og detektering og reparation af lækager.

Energiforbrug:

- for mekanisk ventilerede stalde: optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- for mekanisk ventilerede stalde: undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans

Opbevaring af gødning:

- en stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- dobbelte ventiler bruges til alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken
- Der er fast overdækning på den ene gyllebeholder.

Udbringning af husdyrgødning:

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang
- Efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker

Fodring:

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring
- Fytasetilsætning
- Fasefodring
- Tilsvarende foderteknologier

Fravalg af teknologier:

- Gyllekøling er fravalgt, da der er tale om en slagtesvineejendom og der ikke er mulighed for at udnytte varmen. Samtidig vil det være meget omfangsrigt at etablere i allerede eksisterende stalde.
- Forsuring er fravalgt da der ikke er sikkerhed for at kanalerne i de eksisterende stalde kan modstå syretilsætningen. Endvidere det en stor omkostning i forhold til antallet af DE slagtesvin på ejendommen.
- Luftrensning er fravalgt pga. staldens udformning samt omkostningen ved at installere et anlæg i eksisterende stald i forhold til effekten.

Bygninger på Øster Finderupvej 2

Stald 1 er slagtekyllingere på gulvdrift.

Stald 2 er slagtesvin på delvis spaltegulv / fast gulv 25-49%.

Stald 3 er slagtesvin på fuldspaltegulv, med et vakuumsystem til hurtig fjernelse af gyllen.

Stald 3 er som udgangspunkt en syge stald / buffer. Der er ikke planer om at renovere stalden da den vil blive taget ud af brug inden næste revurdering. Stalden er sjældent fyldt op og det er kun til syge dyr eller hvis der er nogle der ikke vejer nok når holdet sendes til slagt.

Der er frekvensstyret ventilation i alle stalde.

I kyllingestalden er der timer på lyset for at styre antallet af lyse timer hos kyllingerne. Hos slagtesvinene er der kun lyn når der arbejdes i staldene. Der bruges ikke speciel energisparepære.

Alle el-installationer vedligeholdes efter behov og repareres af elektriker hvis nødvendigt.

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen som følge af den etablerede ændring af husdyrbruget samt af det samlede husdyrbrug. Nedenstående belyser endvidere om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§ 7 i loven", hvilket henviser til § 7 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.1 Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 15. oktober 2010 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer samt en lovliggørelse af den etablerede ændring af husdyrbrugets antal dyr.

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse af 6. september 2001. I det ansøger har ændret i dyreholdets sammensætning samt antal DE, revurderes miljøgodkendelsen af 6. september 2001 ikke, men i stedet for udarbejdes denne miljøgodkendelse og i forbindelse hermed bortfalder miljøgodkendelsen af 6. september 2001.

Den ansøgte lovliggørelse omfatter et dyrehold på 300.000 stk. slagtekyllinger samt 3.200 stk. slagtesvin fra 30-102 kg i alt svarende til 194,13 DE.

I ansøgte projekt indgår der ingen bygningsmæssige ændringer i form af renovering eller opførelse af nye bygninger.

Husdyrbruget Ø. Finderupvej 2, 6900 Skjern deler udbringningsarealer, ejede og forpagtede, med husdyrbruget Herborgvej 63, 6900 Skjern. Der er som følge heraf lavet en samlet arealgodkendelse af udbringningsarealerne.

Aftalearealerne på Nygårdsvej 9, 6920 Videbæk samt Lisenborgvej 27, 6900 Skjern er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Aftalearealerne Nygårdsvej 9, 6920 Videbæk godkendes i en særskilt § 10 tilladelse, idet dette husdyrbrug samtidig med udvider dyreholdet. Aftalearealerne under Lisenborgvej 27, 6900 Skjern er tidligere godkendt i en § 11 miljøgodkendelse af 17. juni 2009. Ejeren af disse arealer har dog sidenhen fået flere arealer, som nu godkendes i et tillæg til den tidligere miljøgodkendelse af 17. juni 2009.

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

2.2.1 Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger, der kan begrunde, at der skal stilles skærpende afstandskrav i forhold til dem, loven foreskriver i §6 og §8.

På baggrund af at de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor placeringsmæssigt ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for

forurening.

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

2.2.3 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Kommuneplan 2009 til 2021 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Ca. 170 m nordvest for husdyrbruget ligger et kulturhistoriskinteresseområde med betegnelsen "Finderup Kartoffelmølle/kanal".

Det er vurderet, at ændringen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

På nogle af husdyrbrugets arealer ligger der beskyttede diger efter Museumsloven § 29a (se bilag 10). Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der findes gravhøje på eller ved husdyrbrugets udbringningsarealer (se bilag 10), og der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til § 29 f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. §18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m afstand fra gravhøje, medmindre Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler dispensation hertil.

2.2.4. Placering i landskabet,

Husdyrbruget og alle egne samt forpagtede udbringningsarealer ligger udenfor landskabsområder, større uforstyrrede landskabsområder samt områder udpeget som geologiske rammeområder og værdifulde geologiske områder.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Nogle af ejendommens arealer er beliggende inden for et område, der er reserveret til råstofgraveområde / råstofinteresseområde ifølge Råstofplan 2008 for Region Midtjylland. Råstofgraveområder og råstofinteresseområder skal som udgangspunkt friholdes for aktiviteter, som varigt kan forhindre eller besværliggøre senere råstofindvinding. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at anvendelse af arealerne som udbringningsareal ikke kan betragtes som en aktivitet, som varigt kan forhindre eller besværliggøre senere råstofindvinding. Den ansøgte anvendelse af arealerne vurderes således ikke at være i modstrid med Råstofplanen.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 194,13 DE. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, dvs., eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer. BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde samt nybyggeri/gennemgrubende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt. Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 4.836,91 kg NH₃.

Niveauet er fremkommet således:

Stald 2

$77,05 \text{ DE} \times 39 \text{ (slagtesvin/DE)} \times 0,35 \text{ (25-49\% fast gulv)} = 1051,73 \text{ kg N}$

Stald 3

$5,14 \text{ DE} \times 39 \text{ (slagtesvin/DE)} \times 0,40 \text{ (drænet gulv = BAT)} = 80,18 \text{ kg N}$

Staldafsnit – slagtekyllinger gulvdrift

$300.000 \text{ stk. kyllinger} \times 0,01235 \text{ (normtal v/37 dage fra regnearket)} = 3705 \text{ kg N}$

I alt 4836,91 kg N

Ammoniakemissionsniveauet for det ansøgte projekt er 4.893,79 kg NH₃ jf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for ammoniak jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således på nuværende tidspunkt ikke overholdt, idet der mangler 56,88 kg N for at komme ned på det beregnede niveau.

Der er tale om, at stald 3, som er en stald med fuldspalter tages ud af drift senest 1. juli 2015, jf. vilkår 38 og at stalden på nuværende tidspunkt alene anvendes som stald til syge dyr, og der ikke er proportionalitet mellem den udgift det ansøgte projekt vil blive pålagt sammenlignet med en reduktion på de manglende 56,88 kg N. (se afsnittet om "Fravalg BAT" side 48).

Ydermere er der ikke tale om en udvidelse af dyreholdet, men alene en mindre ændring af dyreholdet, som i øvrigt gør, at antallet af dyreenheder på ejendommen falder fra 200,56 DE til 194,13 DE (jf. vilkår 8).

Staldindretning

Alle dyrene på ejendommen går i eksisterende stalde og der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, hverken renoveringer eller tilbygninger, i forbindelse med denne miljøgodkendelse.

Slagtekyllingerne går på fast gulv med strøelse og der er mekanisk ventilation i stalden.

Hovedparten af slagtesvinene går i stald 2. I stalden er der delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv med mekanisk ventilation. En lille del, primært syge dyr, går i stald 3, som er en stald med fuldspalter. Denne stald udfases senest 1. juli 2015, jf. vilkår 38.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at anvendelse af eksisterende og velfungerende stalde for et husdyrbrug på størrelse med det ansøgte projekt er at betragte som værende BAT for det konkrete husdyrbrug. Ydermere er der taget højde for at stald 3 med fuldspalter udfases senest 1. juli 2015.

Management

På husdyrbruget lægges der vægt på hyppig og grundig rengøring i og omkring husdyrbruget og at evt. medarbejdere uddannes løbende. Der udarbejdes ligeledes gødningsplaner og bedriftens forbrug af vand, energi, indkøbt foder og handelsgødning registreres.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at det pågældende husdyrbrug lever op til BAT-standarden for så vidt angår management.

Foder

På husdyrbruget og i det ansøgte projekt anvendes der fytase i både foderet til slagtesvinene samt til slagtekyllingerne. Derudover anvendes der fasefodring og foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulenter.

Ringkøbing-Skjern Kommune har vurderet, at husdyrbruget lever op til BAT-standarden vedr. foder.

Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst, at man på husdyrbruget har fokus på at lave en så vandbesparende rengøring som muligt, både i forbindelse med rengøring af staldene som i forbindelse med rengøring af udstyr m.m. Der udføres også regelmæssige eftersyn og kalibrering af drikkevandsanlæggene og ansøger registrerer forbrug af vand.

Alle staldene på husdyrbruget har frekvensstyret mekanisk ventilation. Ansøger har fokus på hyppig eftersyn samt rengøring af luftkanaler og fans.

Der er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BAT-standarden vedr. forbrug af vand og energi.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ansøger har beskrevet anvendelse af BAT med hensyn til opbevaring samt udbringning af husdyrgødningen. Opbevaringskapaciteten er ifølge ansøgningen ca. 11 mdr. for den flydende husdyrgødning og mere end 12 mdr. for dybstrøelsen.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den beskrevne håndtering og opbevaring af husdyrgødningen følger Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler på området. Det er kommunens vurdering, at såfremt disse regler følges, lever husdyrbruget op til BAT-standarden for opbevaring og behandling af husdyrgødning.

Fravalg BAT

Ansøger oplyser, at gyllekøling er fravalgt, da der er tale om en slagtesvineejendom og der er ikke mulighed for at udnytte varmen. Ansøger oplyser tillige, at det vil være meget omfangsrigt at etablere i allerede eksisterende stalde.

Forsuring er også fravalgt på husdyrbruget, idet der ikke er sikkerhed for, at de eksisterende kanaler kan modstå syretilsætningen. Endvidere er det omkostningstungt at etablere set i forhold til antallet af dyreenheder i slagtesvin.

Ifølge ansøgningen er det oplyst, at luftrensning er fravalgt på grund af staldens udformning samt omkostningen ved at installere et sådant anlæg i eksisterende stalde i forhold til effekten.

De nævnte fravalg af både gyllekøling, forsuring samt luftrensning er velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak og idet de nævnte fravalg ikke vurderes til at være BAT for det ansøgte husdyrbrug.

Konkluderende vurdering af BAT

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand

Ifølge ansøgningen kommer al vaskevand fra staldene direkte i gylletankene. Der er ikke nogle faste pladser hvorfra regnvand opsamles. Regnvand fra tagrenderne på bygning 2, 3 og 6 løber via samlebrønd til vandløb nord for ejendommen.

Der er stillet vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på vaskeplads med afløb til opsamlingslager eller alternativt ske i marken.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbrugets håndtering af regnvand og spildevand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

2.3.3 Medicin og olie

Der er stillet vilkår om opbevaring af olie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger som følge af husdyrbrugets anvendelse af medicin og olie.

2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget sker under hensyntagen til omgivelserne.

2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af

skaden ved uheld reduceres.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter den nye lugtvejledning. Lugtgeneafstandene (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

Byzone:	537 m
Samlet bebyggelse:	398 m
Enkelt bolig:	180 m

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 1,8 km til samlet bebyggelse og 390 m til enkelt bolig. Afstanden til den nærmeste byzone (Videbæk) er 5,9 km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at ændringen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Det er ud fra de lovpligtige afstandskrav vurderet, at husdyrbruget i fremtiden drives sådan, at hensynet til naboer tilgodeses med hensyn til eventuelle lugtgener.

2.4.2 Støj

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af ventilation af staldene, fodersystemet, markarbejde samt korntørring.

Ansøger har oplyst, at ventilationssystemet kører hele tiden, men at det ikke kan høres udenfor husdyrbruget. Fodersystemet er med snegl fra siloer og ind i staldene og det kører ca. 3-4 timer dagligt. Markarbejdet foregår primært inden for normal arbejdstid, men vejrafhængigt arbejde så som høst og gyllekørsel kan forekomme uden for normal arbejdstid. Korntørringssystemet sidder på kornsiloen som ligger bag ved bygningerne. Det kører ca. 20 timer årligt.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

2.4.3 Lys

Ansøger oplyser, at på gavlen af bygning 1 er der en arbejdslampe, som tændes via sensor. Hos kyllingerne er der lys ca. 16 timer i døgnet, kun afbrudt af to perioder med 4 timers mørke. Da stalden er helt lukket uden vinduer i er dette ikke generende for omgivelserne. I staldene med slagtesvin er der kun lys i morgentimerne indtil det bliver lyst.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet der ikke ændres i belysningen på ejendommen.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v.. På forlangende skal bekæmpelse af rotter eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

2.4.5 Støv

Ansøger har oplyst, at der ikke er mange støvgener fra ejendommen. De primære støvgener er i forbindelse med indblæsning af foder, strøning ved kyllinger samt fra halmfyret.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Ansøgt projekt vil ikke betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget, idet der kun foretages ganske små ændringer af husdyrbrugets dyrehold.

Transporterne til og fra husdyrbruget er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om hvilken veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå af.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal jf. Færdselsloven §14 rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse kan transport af husdyrgødning foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.7 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrafter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition samt lugtgeneafstande.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den ændrede miljøpåvirkning som følge af det etablerede projekt ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau) vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i virksomheder såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.. Det kan som følge af 0-alternativ forventes, at samfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om, at ved ophør skal der træffes de nødvendig foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand. Der er endvidere stillet vilkår om, Kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder, og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og planterarter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget deres yngle- eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Skjern Å:

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger ca. 11 km nord for EF-habitatområdet Skjern Å (H61).

Udpegningen til habitatområde er foretaget på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 61		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Surt overdrev (6230) *
	Kransnålalge-sø (3140)	Tidvis våd eng (6410)
	Næringsrig sø (3150)	Hængesæk (7140)
	Brunvandet sø (3160)	Kildevæld (7220) *
	Vandløb (3260)	Rigkær (7230)
	Tør hede (4030)	Elle- og askeskov (91E0) *
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Laks (1106)
	Havlampret (1095)	Damflagermus (1318)
	Bæklampret (1096)	Odde (1355)
	Flodlampret (1099)	Vandranke (1831)

Skjern Å ligger i en ca. 8 km bred ådal, som er blevet dannet efter sidste istid af smeltevand fra den østlige isbræ. Åen er Danmarks vandrigeste vandløb og afvander 11 % af Jylland og udmunder med delta i Ringkøbing Fjord.

På de stejle skrænter langs Skjern Å findes nogle fine forekomster af surt overdrev og tør hede. I de fugtige lavninger findes der rigkær samt elle- og askeskov. Skjern Å er et område af stor betydning på grund af forekomsten af den nationalt sjældne og globalt truede planteart vandranke, og Skjern Å-laksen der er den sidste rest af den oprindelige population.

I forbindelse med genopretningsprojektet i 1999-2002, blev der langs den nederste del af åen, skabt en del store søer i tilknytning til åen. Området er sammen med de tilknyttede mose- og engarealer et meget vigtigt område for især vandfugle. I tilknytning til de nye søer har man endvidere fundet damflagermus, som benytter området til at søge føde.

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Skjern Å" er arealreduktion eller fragmentering for tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng, hængesæk, kildevæld og rigkær en trussel. Naturtypernes tilknyttede plante- og dyrearter, har derved en øget risiko for at forsvinde, fordi de beskedne arealer ikke kan opretholde så mange og så store bestande af de pågældende arter. De isolerede forekomster forringer endvidere populationernes mulighed for genudveksling, samt arternes sprednings- og etableringsmuligheder på potentielle levesteder. Den Luftbåren kvælstofdeposition overskrider den laveste ende af tålegrænsen for naturtyperne søbred med småurter, kransnålalge-sø, brunvandet sø, tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng, hængesæk og rigkær. Den høje ende af tåle- grænseintervallet er overskredet i elle- og askeskov, hængesæk og på dele af tør hede, surt overdrev samt på tidvis våd eng. På en række lysåbne naturtyper herunder tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng og rigkær er tilgroning med uønsket opvækst af træer og buske en trussel. I de lysåbne kilde-, mose- og engarealer forringer tætte bestande af høje græsser og lignede levestederne for en række arter. For aske- og elleskov kan intensiv skovdrift udgøre en trussel. For laksens vedkommende er prædation fra rovfisk eller fugle et problem.

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Skjern Å" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype, eller art
Gunstig eller vurderet gunstig	Grøn kølleguldsmed, odde, bæklampret, - laks, vandranke (dog kun i Sydlige Parallelkanal) og vandløb.
Ugunstig eller vurderet ugunstig	De 4 søtyper, tør hede, sure overdrev, arealer med tidvis våd eng,

	arealer med hængesæk, rigkær, elle- og askeskov
Ukendt	Arealer med kildevæld, havlampret, flodlampret og damflagermus,

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget og alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Størstedelen af Ringkøbing Fjord, nærmere bestemt området syd for en linje mellem Ringkøbing og Hvide Sande inkl. den yderste del af Skjern Å, er udpeget til EF-habitatområde (H61, H62), EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) og Ramsarområde, (R2).

Området er karakteriseret af den store lavvandede brakvandsfjord og de tilhørende strandengsarealer, hvoraf nogle er græssede af kreaturer og andre ligger som urørt rørskov. På vestsiden af fjorden ligger rækken af klitter som afgrænser fjorden fra Vesterhavet. Her findes en flot mosaik af grøn og grå klit blandet med klithede og fugtige klitlavninger. Fjorden har forbindelse til Vesterhavet gennem slusen ved Hvide Sande. I den østlige del af Ringkøbing Fjord ligger den ofte oversvømmede ø, Klægbanken, der er bevokset med tagrør, samt strandsump- og strandengsplanter. På fjordens østside har Skjern Å sit udløb.

Der er knyttet en række plante og dyrearter til fjorden. Her kan nævnes bl.a. at både flod- og havlampret, maj- og stavsild samt laksen benytter fjorden i forbindelse med deres vandring til potentielle ynglelokaliteter i vandløbene. Odderen er ligeledes at finde flere steder i tilknytning til fjorden og planten vandranke findes i to kanaler, som løber ud i den sydlige ende af fjorden.

Fjorden udgør også et af landets vigtigste yngle- og rasteområder for en lang række fugle. Rørdrum og skestork yngler i rørskovsområderne og ternerne yngler på strandene og de lave øer i fjorden. Svaner, gæs og ænder bruger fjorden som rasteområde i træksæsonen. Det samme gør en række af rovfuglene, dog med undtagelse af rørhøg som yngler i områderne langs fjorden. Tipperhalvøen er landets vigtigste yngle- og rasteområde for en række truede engfugle. Således yngler en stor del af den danske bestand af alm. ryle og brushane på Tipperhalvøen.

Udpegningen som EF-habitatområde er sket på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 62		
Naturtyper:	Flodmunding (1130)	Klitlavning (2190)
	Lagune (1150) *	Kransnålsø (3140)
	Strandeng (1330)	Næringsrig sø (3150)
	Forklit (2110)	Brunvandet sø (3160)
	Hvid klit (2120)	Vandløb (3260)
	Grå/grøn klit (2130) *	Tør hede (4030)
	Klithede (2140) *	Tørvelavning 7150)
	Havtomklit (2160)	Rigkær (7230)
	Grårisklit (2170)	
	Arter:	Havlampret (1095)
Flodlampret (1099)		Odder (1355)
Majsild (1102)		Vandranke (1831)
Stavsild (1103)		

Udpegningen som EF-fuglebeskyttelsesområde er sket på grundlag af følgende arter:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 43 (Y: ynglefugle, T: trækfugle)		
Fugle:	Rørdrum (A021) Y	Stor skallesluger (A070) T
	Skestork (A034) Y	Havørn (A075) T
	Knopsvane (A036) T	Rørhøg (A081) Y
	Pibesvane (A037) T	Blå kærhøg (A082) T
	Sangsvane (A038) T	Vandrefalk (A103) T
	Kortnæbet gås (A040) T	Plettet rørvagtel (A119) Y
	Grågåås (A043) T	Blishøne (A125) T
	Bramgåås (A045) T	Klyde (A132) T/Y
	Mørkbuget knortegås (A046) T	Almindelig ryle (A149) T/Y
	Gravand (A048) T	Brushane (A151) Y

Pibeand (A050) T	Lille kobbersneppe (A157) T
Krikand (A052) T	Splitterne (A191) Y
Spidsand (A054) T	Fjordterne (A193) Y
Skeand (A056) T	Havterne (AA194) Y
Hvinand (A067) T	Mosehornugle (A222) Y

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen" er arealreduktion eller fragmentering for rigkær og tørvelavning en trussel. Den luftbåren kvælstofdeposition overskrider den laveste ende af tålegrænsen for klitnaturtyperne tør hede og tørvelavning. Udtørring som følge af dræning og grøftning udgør især en trussel mod strandengene og de ferske enge. Næringsstofbelastning af kystlagunen Ringkøbing Fjord udgør en alvorlig trussel, og der er stadig en for stor tilførsel af næringsalte fra oplandet. På en række lysåbne naturtyper er opvækst eller tilgroning med uønsket træer, buske og/eller invasive arter en trussel. Manglende pleje/afgræsning af arealer med strandeng eller fersk eng er et problem for en række af de ynglende fugle samt af de rastende og foruragerende trækfugle. Slusepraksis i Hvidesande har en stor indflydelse på saliniteten af fjodvandet og vandstanden i fjorden. Udover lagune naturtypen er specielt strandengene afhængige af saltvands-påvirkning, og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller også specifikke krav til salinitet og vandstandsforhold. Fysisk påvirkning som følge af nuværende og tidligere regulering og vedligeholdelse betyder, at flere af de nedre dele af de mindre vandløb i området generelt er præget af fysiske dårlige forhold. Forstyrrelse i form af menneskelig aktivitet kan udgøre en trussel mod fuglene. Rovdyr i form af bl.a. ræv og mink er en trussel mod flere af de ynglende fuglearter.

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig, eller vurderet gunstig	Odder, rørdrum, skestork, rørhøg, havørn, blå kærhøg, vandrefalk, krikand, grågåås, bramgåås og laks
Ugunstig, eller vurderet ugunstig	Lagune (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen), strandeng, arealer med klitnaturtyper, vandløb, tør hede, tørvelavning, rigkær, vandranke (Falen Å), plettet rørvagtel, almindelig ryle, klyde, brushane, splitterne, havterne, fjordterne, mosehornugle, knopsvane, sangsvane, pibesvane, kortnæbbet gåås, mørk- buget knortegås, gravand, pibeand, spidsand, skeand, hvinand og blishøne
Ukendt	Flodmundinger, kransnålalge-sø, næringsrig sø, brunvandet sø, damflagermus, havlampret, flodlampret, stavsil, majsild, stor skallesluger og lille kobbersneppe

2.7.2 Vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug kan give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten af næringsstoffer fra arealerne kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb, søer og fjorde eller ske som overfladeafstrømning via dræn eller direkte til vandløb, søer og fjorde.

Vandløb

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved eller i oplandet til de målsatte vandløb Ganer Å og Finderup Bæk. Ifølge Kommuneplan 2009 til 2021 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de fastsatte målsætninger i Kommuneplanen. Ifølge Kommuneplan 2009 til 2021 er Ganer Å B1-målsat og Finderup Bæk er C-målsat.

B1-målsatte vandløb er vandløb med gyde-og/eller yngelopvækstområde for laksefisk. De fysiske forhold tilfredsstiller de store krav som laks og ørreder stiller til vandløbskvaliteten og C-målsatte vandløb er vandløb som primært anvendes til afledning af vand. De fysiske forhold er stærkt forringede som følge af ringe vandbevægelse, kanalisering, dårlig substrat forhold mm.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til bekendtgørelse nr. 1043 af 20. oktober 2008 af lov om vandløb § 69 stk. 1, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m.*

Det betyder, at der er krav om 2 m dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmmer ved vandløb" på bilag 6. Det er ansøgers pligt at oplyse eventuel gyllemodtager om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn

Husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer består af i alt 192,06 ha, der er fordelt som angivet i nedenstående tabel:

Antal hektar	Jordbund	Drænet	Opland
18,53	JB1, Grovsandet jord	Nej	Ringkøbing Fjord
13,23	JB2, Finsandet jord	Nej	Ringkøbing Fjord
0	JB3, Grov lerblandet jord		
160,30	JB4, Fin lerblandet jord	Ja / Nej	Ringkøbing Fjord
0	JB5, Grov sandblandet lerjord		
0	JB6, Fin sandblandet lerjord		
0	JB7, Lerjord		
0	JB8, Svær lerjord		
0	JB9, Siltjord		
0	JB10, Humus		
0	JB11, Speciel jordtype		

2.7.4 Sædskifte

På alle marker er der valgt et S4 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for disse arealer.

Eftersom ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskiftet. Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskifter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskifte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

2.7.5 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV. For dyrearterne er der bl.a. forbud i mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandre. For planterarterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde eller opholdssted i habitater tilknyttet eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Padderens livscyklus forudsætter adgang til ynglesteder, sommerlevesteder og overvintringssteder. Disse forskellige levesteder ligger for nogle arter tæt sammen, mens andre arter gennemfører længere sæsonvandring imellem levestederne. De mest udbredte bilag IV-arter forekommer typisk i moser, enge, klitter, heder/hedemoser, små græsningssolde, haver, dyrkede marker eller græsbevoksede steder i skove. Spidssnudet frø er udbredt i hele landet, hvis der er vandhuller i eller nær et projektområde, kan man som udgangspunkt altid forvente forekomst af spidssnudet frø, indtil det modsatte er sandsynliggjort. Kommunen skal derfor vurdere, om planer eller projekter kan påvirke forekomst af spidssnudet frø, hvor anlægsprojekter eller lignende berører arealer nær alle former for ferske vådområder.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullers fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødsning og sprøjtning ved vandhuller begrænses. Der bør derfor holdes en gødsnings- og sprøjtning fri zone på mindst 10 m til vandhuller. Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen registreringer af vandhuller på udbringningsarealerne.

På grundlag af den nuværende viden vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

2.7.6 Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerose, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger. Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkøbing Amt viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skrånede eller afvandedes, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

En lille del af mark 19-1 skrånede mere end 6 grader, men ikke mod vandløb (se bilag 11). Det meste af mark 50-0 samt en lille del af mark 51-0 skrånede mere end 6 grader mod vandløbet Finderup Bæk, som ligger i en afstand af ca. 50 m (se bilag 11). På grund af afstanden fra udbringningsarealet til Finderup Bæk er der ikke stillet vilkår om dyrkningsfrie bræmmer langs vandløbet.

I henhold til Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK nr. 717 af 02/07/2009) må der ikke udbringes flydende husdyrgødning på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6 grader ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbs, søens eller fjordens øverste kant.

De øvrige af husdyrbrugets udbringningsarealer, skrånede ikke 6 grader eller derover mod vandområder. På baggrund af de lovpligtige krav om bræmme fri for flydende husdyrgødning samt topografien af de øvrige udbringningsarealer er det vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udbringning af husdyrgødning i henhold til vilkår i miljøgodkendelsen og gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i vandløbene negativt.

2.7.7 Fosforbelastning til vandområde

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilket beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag 7 ses udbringningsarealerne i forhold potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. De ejede og forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på JB4 jord.

8,4 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænedegrøftede lavbundsarealer ikke okkerklasse 1. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

Ifølge ansøgningen ligger 183,7 ha af udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-området mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal (jf. Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen, 2006, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) knyttet sig til bedriftsniveau.

Ifølge ansøgningen tilføres der via husdyrgødningen 29,5 kg P/ha/år til arealerne og der fraføres via afgrøderne 21,1 kg P/ha/år fra arealerne. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på 8,4 kg P/ha/år. Ifølge ansøgningen overholdes husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau, idet overskuddet på bedriftsniveau er - 2,3 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud. Dette niveau overholder ansøgte projekt ifølge ansøgningen.

Særskilt vurdering af fosforbeskyttelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke i besiddelse af en viden om, at arealerne eller recipienten (Ringkøbing Fjord) er mere fosforsårbare, end det der ligger til grund for Miljøstyrelsens fosforkort og husdyrlovens beskyttelsesniveauer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

I den konkrete sag vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at der ikke er yderligere forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, idet det og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at sikre at husdyrbruget i sig selv samt i sammenhæng med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det internationale beskyttelsesområde Ringkøbing Fjord.

2.7.8 Nitrat til overfladevand

Kvælstofafstrømningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er det sket et tydeligt fald i kvælstoftilførslen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III" er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle udbringningsarealerne ligger i nitratklasse II, se bilag 8. I nitratklasse II er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes svarende til 65 % af, hvad harmonireglerne tillader.

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal, der er berørt, medfører, at husdyrbruget som udgangspunkt skal reducere husdyrtrykket svarende til 65 % af fuldt husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer. Det reducerede husdyrtryk svarer til 0,91 DE/ha (DE_{max}) og en udvaskning til overfladevandet (DE_{max}) på 65,70 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 1,4 DE/ha (DE_{reel}).

I kraft af at ansøger anvender et virkemiddel i form af 6,5 % ekstra efterafgrøder, vil den reelle udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) reduceres til 65,60 kg N/ha/år

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt ifølge beregning foretaget i ansøgningssystemet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand i husdyrloven er midlertidigt og er fastlagt på grundlag af fremskrivninger, der viser, at husdyrproduktionen er konstant, men samles på færre og større husdyrbrug. Beskyttelsesniveauerne er endvidere ifølge Miljøstyrelsen fastlagt ud fra vandområdernes sårbarhed samt ud fra risikoen for udvaskning af nitrat fra rodzonen til vandområdet (reduktionspotentialet). Beskyttelsen sikrer, at i områder med et ringe eller meget ringe N-reduktionspotentiale sker der en skærpet regulering, der samlet set vil nedbringe udvaskningen til de sårbare vandområder.

Husdyrlovens fastlagte beskyttelsesniveauer udgør en grænse for, hvornår der som udgangspunkt vil ske en væsentlig virkning på miljøet, både fra ansøgte projekt i sig selv samt fra ansøgte projekt i sammenhæng med andre planer og projekter. Ifølge Miljøstyrelsen har husdyrloven med andre ord indarbejdet både væsentlighedskriterier og kumulationskriterier, så det sikres, at det kun undtagelsesvis er nødvendigt at skærpe kravene ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer for nitrat til overfladevandet.

Særskilt vurdering af nitratbeskyttelsen for overfladevand

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget har 192,06 ha udbringningsareal beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Ca. 2/3 del af oplandet til Ringkøbing Fjord er landbrugsareal, hvilket svarer til ca. 230.073 ha landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Udbringningsarealet udgør ca. 0,08 % af det samlede landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Den årlige tilførsel af kvælstof fra landbruget til Ringkøbing Fjord er ifølge basisanalysen "Ringkøbing Fjord" anslået til 2752 tons/år.

Ifølge ansøgningen vil der være en total (handelsgødnings- og husdyrgødningsbetinget udvaskning) udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) på 65,60 kg N/ha/år. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at reduktionspotentialet i området ligger i intervallet 51-75 %. Det giver en nitratudvaskning på maksimalt 32,14 kg N/ha/år, svarende til en samlet udvaskning på ca. 6172 kg kvælstof/år fra arealerne. Nitratudvaskningen fra den udbragte gødning svarer derved til 0,22 % af den samlede landbrugsrelaterede nitratudvaskning til Ringkøbing Fjord.

Miljøstyrelsen har udarbejdet et notat (dateret d. 24. juni 2010). Det fremgår af notatet, at udbragt husdyrgødning der bidrager med mindre end 1 % af den samlede kvælstofbelastning fra oplandet til et lukket bassin, ikke vurderes at medføre en væsentlig virkning på Natura 2000-området under forudsætning af, at dyretrykket i oplandet er uændret. Det er også en forudsætning at der ikke er andre kilder til nitratudvaskningen end

husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet siden 2007.

Nyeste data fra Miljøstyrelsen (dateret d. 3. marts 2011) viser imidlertid, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord, og dermed indenfor kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2010 steget. Stigningen er på 2,52 % fra 233.248 DE i 2007 til 239.135 DE i 2010.

I henhold til Miljøstyrelsen seneste notat *Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk* af 28. februar 2011, så kan kommunen dog som udgangspunkt se bort fra dyretrykstallet, hvis udviklingen er under en 5 pct. stigning sammenlignet med 2007. Dette skyldes, at Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5 -10 pct. Ydermere vurderer Miljøstyrelsen, at en stigning under 5 pct. i dyretrykket ikke er problematisk i forhold til Habitatdirektivet, da en så lille forøgelse i mængden af dyreenheder og dermed husdyrgødning til markerne ikke vil give en merbelastning i vandområdet på over 1 pct. i den periode, hvor det øgede dyretryk er til stede.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder, som kan bidrage til en stigning i nitratudvaskningen.

- For alle dambrugene i oplandet til Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne viser, at der siden 2007 er sket et fald på gennemsnitlig 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord. Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives, og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunne lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg. Derudover vil kommunen fra og med i år give påbud til ejere med direkte udledning til såbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til Ringkøbing Fjord har været faldende inden for den sidste årrække og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på ovenstående grundlag, at et kvælstofbidrag i størrelsesorden 0,22 % til Ringkøbing Fjord ikke vil påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer desuden, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en yderligere fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven i forhold til kvælstof, idet beskyttelsesniveauet og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget i sig selv samt i sammenhæng med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det internationale naturbeskyttelsesområde Ringkøbing Fjord. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrloven således er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med kvælstof fra husdyrbrugets drift.

2.7.9 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 25 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Husdyrbruget taber ifølge ansøgningen 530,30 kg N mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Det vil sige, at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget er opfyldt.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

§ 7-naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er i husdyrloven rettet mod områder, der er omfattet af lovens § 7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes som særlige ammoniakfølsomme (anden kvælstoffølsom natur) og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne. Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Er hele eller dele af husdyrbrugets anlæg placeret inden for bufferzone I kan der ikke tillades en merbelastning fra det samlede anlæg. Den tilladte merbelastning i bufferzone II afhænger af antallet af eventuelt andre husdyrbrug med husdyrproduktion større end 75 DE i samme bufferzone og nærmere end 1000 meter fra det anlæg, der miljøgodkendes.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for bufferzone I og bufferzone II. Det nærmeste § 7-område ligger ca. 4,8 km vest for anlægget.

Ingen af udbringningsarealerne ligger inden for 1000 m til naturområder omfattet af § 7 i loven samt anden kvælstoffølsom natur.

Andre naturområder

Spredt om ejendommen forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Den § 3 beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Driften af disse arealer må ikke intensiveres i forhold til driften før 1992, hvilket bl.a. indebærer, at ferske enge og overdrev højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. På Miljøportalen (<http://www.miljoportal.dk/>) kan du se de §3 beskyttede naturområder i nærheden af din ejendom (Ringkøbing-Skjern Kommune gør dog opmærksom på, at registreringerne kun er vejledende).

Kommunen har vurderet tilstanden og områdernes værdi som regionale og lokale naturområder i kommunens netværk af natur, samt eventuelle forekomster af fredede, rød- eller gullistede plante-, eller dyrearter.

Natur i forhold til anlægget

Inden for 1000 m fra husdyrbruget findes flere §3 moseområder op til Ganer Å. Alle områderne er C-målsatte i henhold til den gældende Kommuneplan. For C-målsatte områder er målet at arbejde for at bevare en god biologisk tilstand.

Kommunen har den 4. marts 2011 foretaget en besigtigelse af de nærmeste moseområder. Områdernes vegetation er domineret af rørgræs, blåtop, kruset skræppe, pil. Derudover blev der konstateret en enkelt bevoksning af tranebær og klokkeløng. Det er Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at områderne er under kvælstof påvirkning, i særlig grad moseområdet beliggende ca. 185 vest for husdyrbrugets anlæg og områderne generelt ikke har en høj naturkvalitet. Tålegrænsen for moser er mellem 10-25 kg N/ha. Baggrundsbelastningen for området er målt til ca. 16 kg N/ha (DMU, 2008)

Der er foretaget beregninger af mer- og totaldepositionen til de nærmeste §3 moseområder. Beregningerne viser, at projektet medfører en reduktion i ammoniakbelastningen til disse områder mellem -0,1 og -0,6 kg N/ha. Totalbelastningen ligger mellem 0,5 og 6 kg N/ha. Belastningen til moseområdet ca. 185 m vest for husdyrbruget er målt til 6 kg N/ha.

Ansøgt projekt har en merbelastning på -0,1 og -0,6 kg N/år, hvilket er ensbetydende med at ammoniakdepositionen på områdets naturområder ikke vil stige som følge af ansøgte projekt. Det er derfor vurderet, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig virkning på de naturområder, der er i området omkring husdyrbrugets anlæg.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som §3-områder. Arealerne grænser op til flere §3 mose, sø og eng-områder.

Ingen af udbringningsarealerne skræner mere end 6 grader ned mod §3-beskyttet natur.

Kommunen vurderer derfor, at naturområderne ikke vil blive væsentligt påvirket af udbringning af husdyrgødning på arealerne og at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrbekendtgørelsen er tilstrækkelige til at beskytte områderne imod tilstandsændringer.

Ingen af husdyrbrugets arealer grænser op til internationale naturområder. De nærmeste internationale naturområder er Borris Hede, Ringkøbing Fjord, Skjern Å, samt Stadil Fjord. Områderne er alle beliggende mere en 10 km fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget ikke vil påvirke de internationale naturområder væsentligt med ammoniakfordampning som følge af de store afstande hertil.

På baggrund af ansøgningen og oplysninger fra ansøger vurderes det, at driften af udbringningsarealerne ikke ændres væsentligt i forhold til den hidtidige drift. Markdrift i form af omlægning, gødskning, sprøjtning og andre jordbrugsaktiviteter vurderes ikke at give anledning til væsentlig merbelastning af områdets beskyttede naturområder.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ansøgningen, at de lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt, vilkår i miljøgodkendelsen samt udmeldinger fra Miljøstyrelsen, at tilstanden af naturområderne omkring husdyrbrugets udbringningsarealer ikke vil ændres væsentligt som følge af ansøgte projekt. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven.

Samlet vurdering

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har rådgivet om det faglige grundlag til fastsættelsen af beskyttelsesniveauet for ammoniak i husdyrlovgivningen. Det er således ifølge Miljøstyrelsen kun helt undtagelsesvist nødvendigt at stille yderligere, skærpede krav i forhold til ammoniak. Miljøministeriet har endvidere oplyst i brev af 6. juli 2009, at for så vidt hvad angår kumulation, er det håndteret, dels ved at grænsen for merbelastning med ammoniak skærpes markant, hvis der er flere husdyrbrug med produktion større end 75 DE i nærheden af det husdyrbrug, der miljøgodkendes samt dels ved det generelle ammoniakreduktionskrav gældende for alle større husdyrbrug der miljøgodkendes. I miljøgodkendelser der gives til større husdyrbrug stilles der ammoniakrelaterede BAT vilkår (både for den nye del af anlægget samt for den eksisterende del af anlægget). På sigt vil udstedelsen af miljøgodkendelser til landets større husdyrbrug på baggrund af de generelle reduktionskrav og de ammoniakrelaterede vilkår bidrage til at nedbringe ammoniakbelastningen, hvorved baggrundsbelastningen vil falde.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en yderligere/nyere viden end den der ligger til grund for gældende lovgivning, udmeldinger fra Miljøstyrelsen og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen.

Kommunen vurderer, at hvis husdyrbruget drives som angivet i ansøgningen, efter gældende lovgivning samt efter miljøgodkendelsens vilkår, vil husdyrbruget ikke medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af beskyttede naturområder, plantearter eller dyrearter.

Det er dermed Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven. Vurderingen tager udgangspunkt i naturtypernes tålegrænser, merbelastnings og totalbelastnings størrelse, kommunens forpligtigelse til at sikre naturtyper og arter der er beskyttet af Habitatdirektiverne, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områder, kommunens forpligtigelser til at sikre naturtyper der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, kommunens målsætninger og prioriteringer på naturområdet.

2.7.10 Grundvand

Udbringningsarealerne ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser (se bilag 9). En lille del af mark 6-0, som er et udbringningsareal, ligger i indvindingsområde til Række Mølle Vandværk.

På et af husdyrbrugets arealer er der en markvandingsboring. Ved boringer, jf. § 8, stk. 4 i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og dyrkningsfri zone omkring vandboringen på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger ifølge Miljøstyrelsens kortværk uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt. Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde at de generelle afstandskrav beskyttelsesniveauer skal skærpes yderligere, idet de og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af husdyrbruget.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- den etablerede ændring af dyreholdet til 300.000 stk. slagtekyllinger, produktionstid 37 dage samt 3.200 stk. slagtesvin, 30-102 kg i alt svarende til 194,13 DE kan lovliggøres, idet ændringen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Der udover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- der anvendes, den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen /driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende allerede efter 1 – 2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

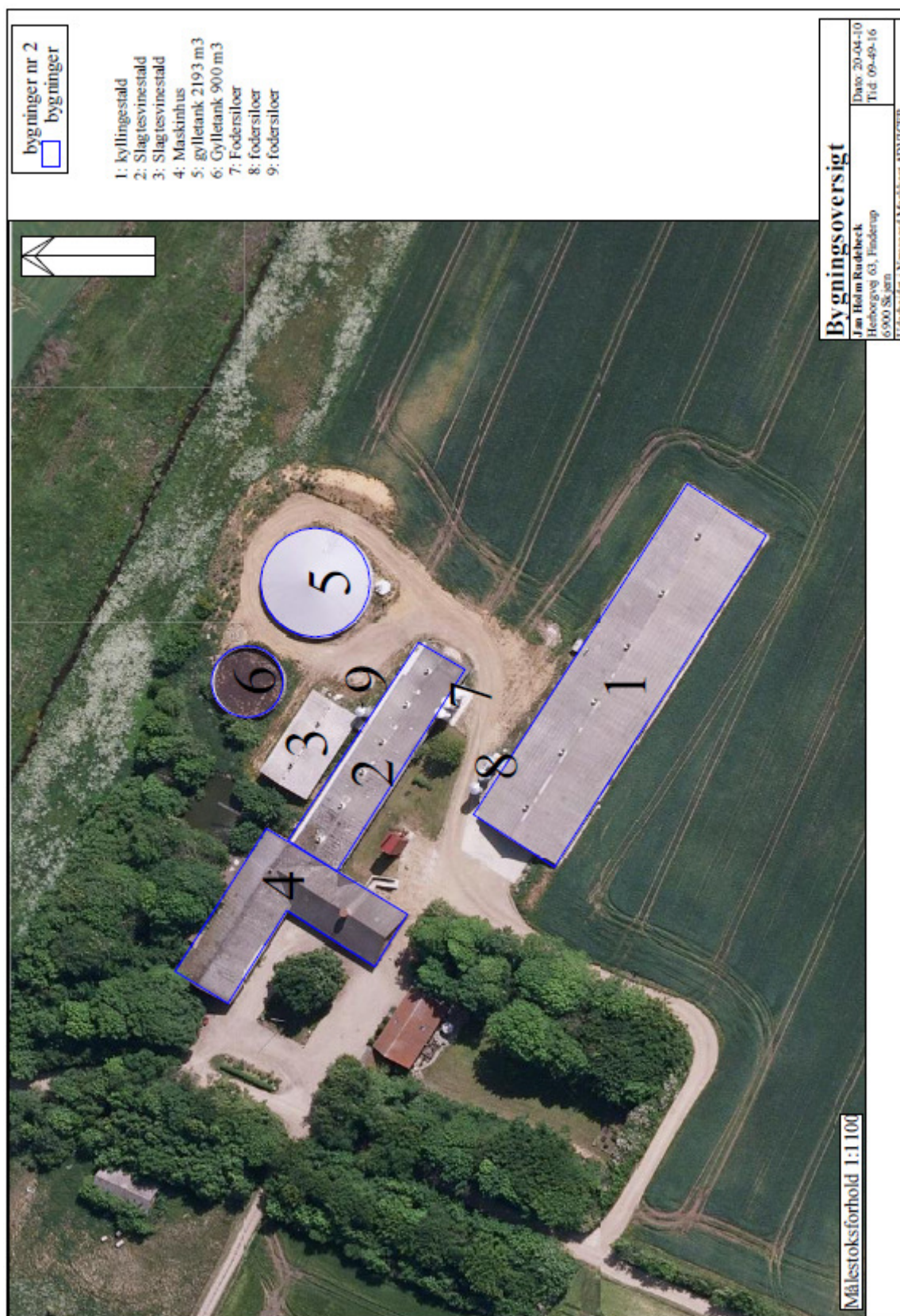
Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregulering og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

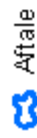
Bilag 4. Oversigtskort, samlede anlæg

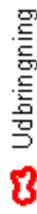
SIGNATUR

Udbringningsarealer, Ø. Finderupvej 2

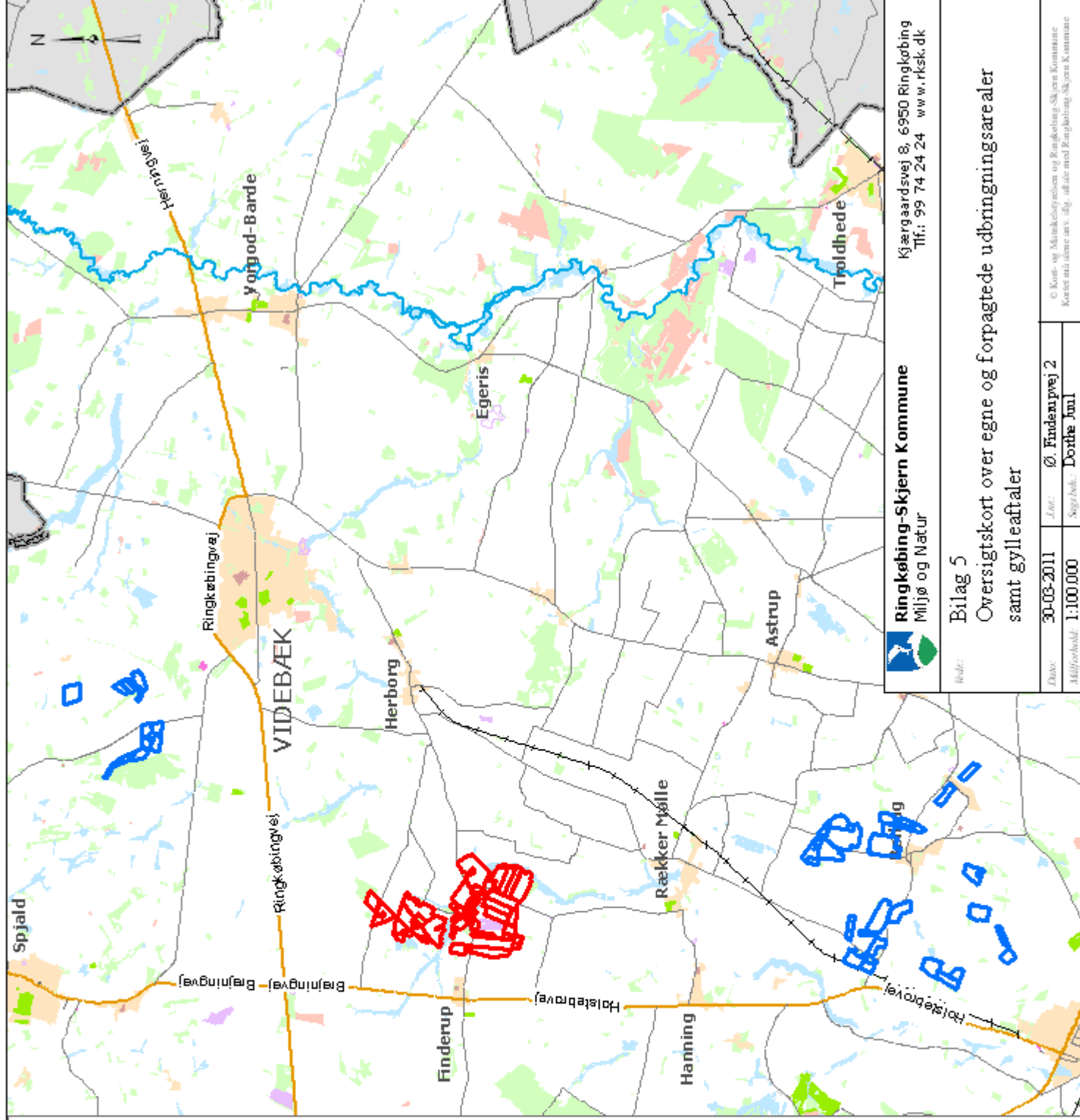
ArealType

Aftale

Udbringning

Ringkøbing-Skjern Kommune
Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Bilag 5

Oversigtskort over egne og forpagtede udbringningsarealer
samt gylleaftaler

Dato: 30-03-2011

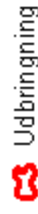
Lavet: Ø. Funderupvej 2

Signatur: Dorthe Juul

Målestok: 1:100.000

© Kort- og Målestokbureauet og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anvendes til andre formål end Ringkøbing-Skjern Kommune

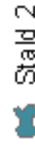
SIGNATUR

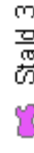
Udbringning

Staldafsnit, Ø. Finderupvej 2

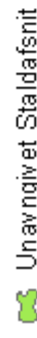
Navn

Stald 2

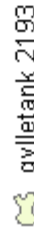
Stald 3

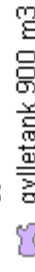
Unavngivet Staldafsnit

Opbevaringslagre, Ø. Finderupvej 2

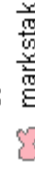
Navn

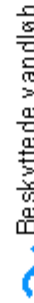
gylletank 2193

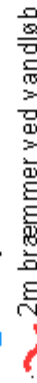
gylletank 900 m3

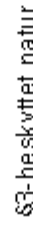
markstak

Beskyttede vandløb

2m bræmmer ved vandløb

§3-beskyttet natur

Eng

Hede

Mose

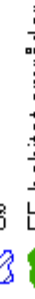
Overdrev

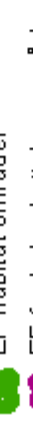
Strandeng

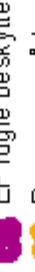
Sø

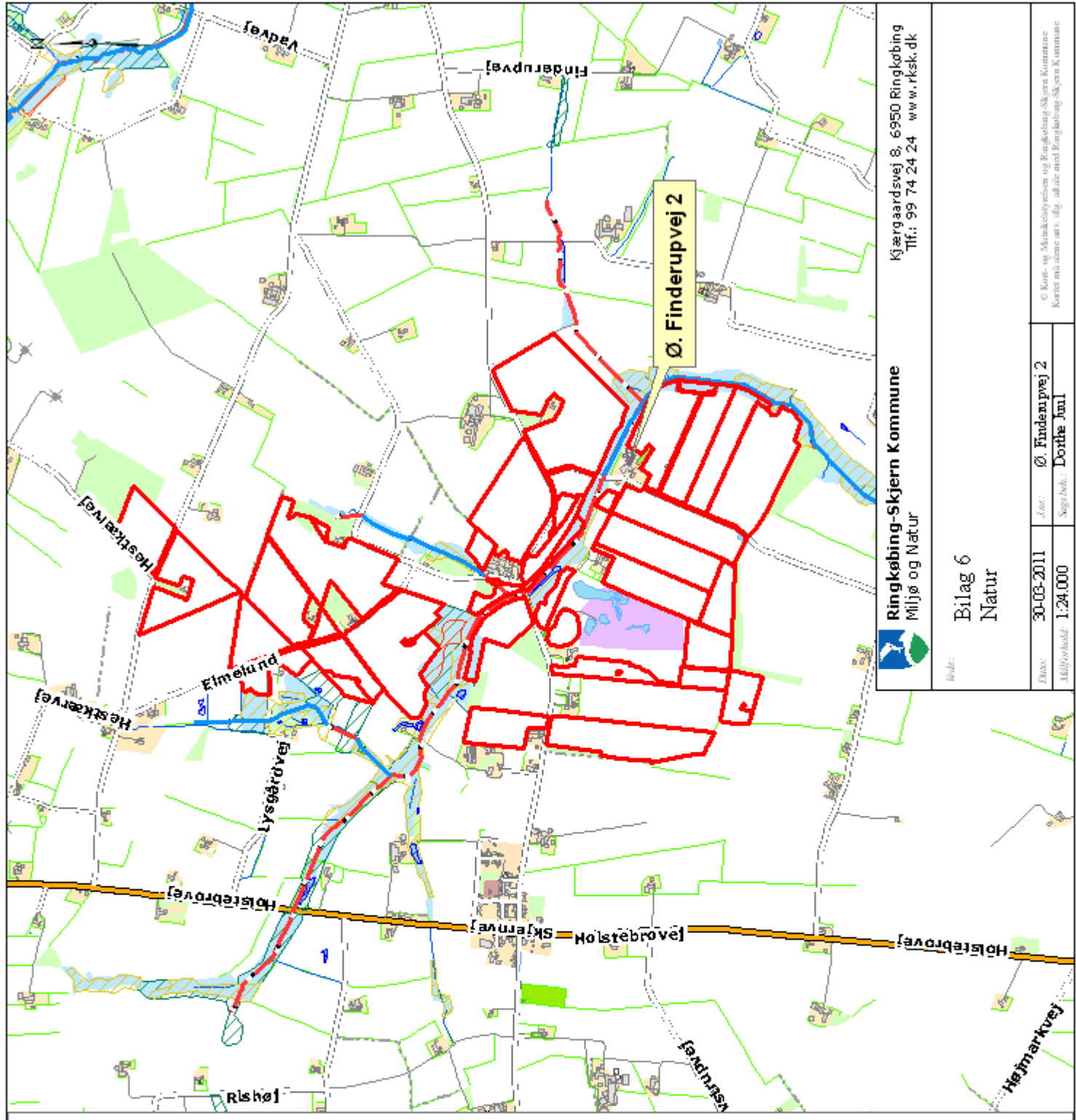
EF habitat områder

EF fugle beskyttelsesområder

Ramsar områder

Ringkøbing-Skjern Kommune
Miljø og Natur

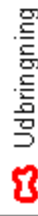
Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Bilag 6
Natur

Dato:	30-03-2011	For:	Ø. Finderupvej 2
Målestok:	1:24.000	Signatør:	Dorthe Juul

© Kort- og Målestokbureau og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anv. dgl. afale med Ringkøbing-Skjern Kommune

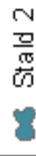
SIGNATUR

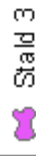
Udbringning

Staldafsnit, Ø. Finderupvej 2

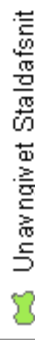
Navn

Stald 2

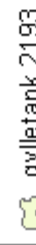
Stald 3

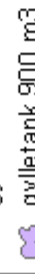
Unavngivet Staldafsnit

Opbevaringslagre, Ø. Finderupvej 2

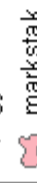
Navn

gylletank 2193

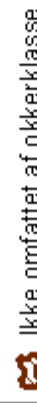

gylletank 900 m3

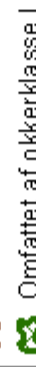

markstak

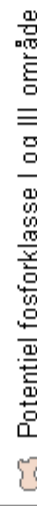
Lavbundsarealer

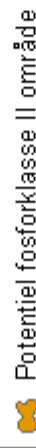
Ikke omfattet af okkerklasse

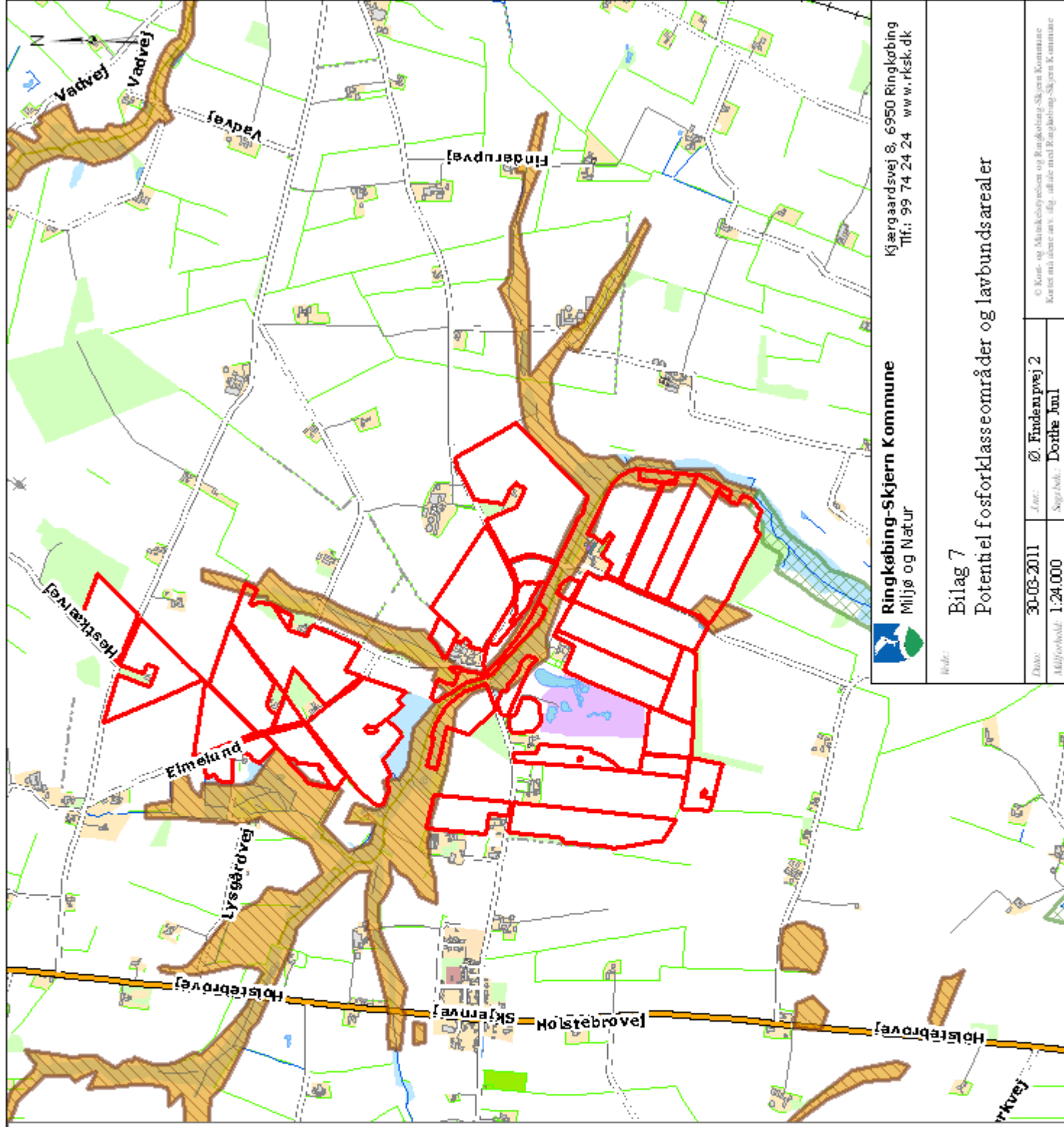
Omfattet af okkerklasse I

Potentiel fosforklasse I og III område

Potentiel fosforklasse II område

Ringkøbing-Skjern Kommune

Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing

Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Titel:

Bilag 7

Potentiel fosforklasseområder og lavbundsarealer

Dato: 30-03-2011

Lav.: Ø. Funderupvej 2

Målestok: 1:24.000

Sign.: Dorte Juhl

© Kort- og Målestokbureau og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anv. d.g. uden med Ringkøbing-Skjern Kommune

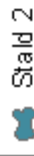
SIGNATUR

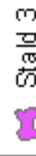
Udbringning

Staldafsnit, Ø. Finderupvej 2

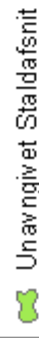
Navn

Stald 2

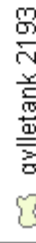
Stald 3

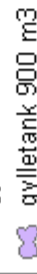
Unavngivet Staldafsnit

Opbevaringslagre, Ø. Finderupvej 2

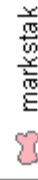
Navn

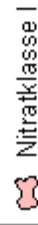
gylletank 2193

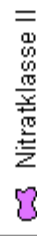
gylletank 900 m3

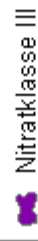
markstak

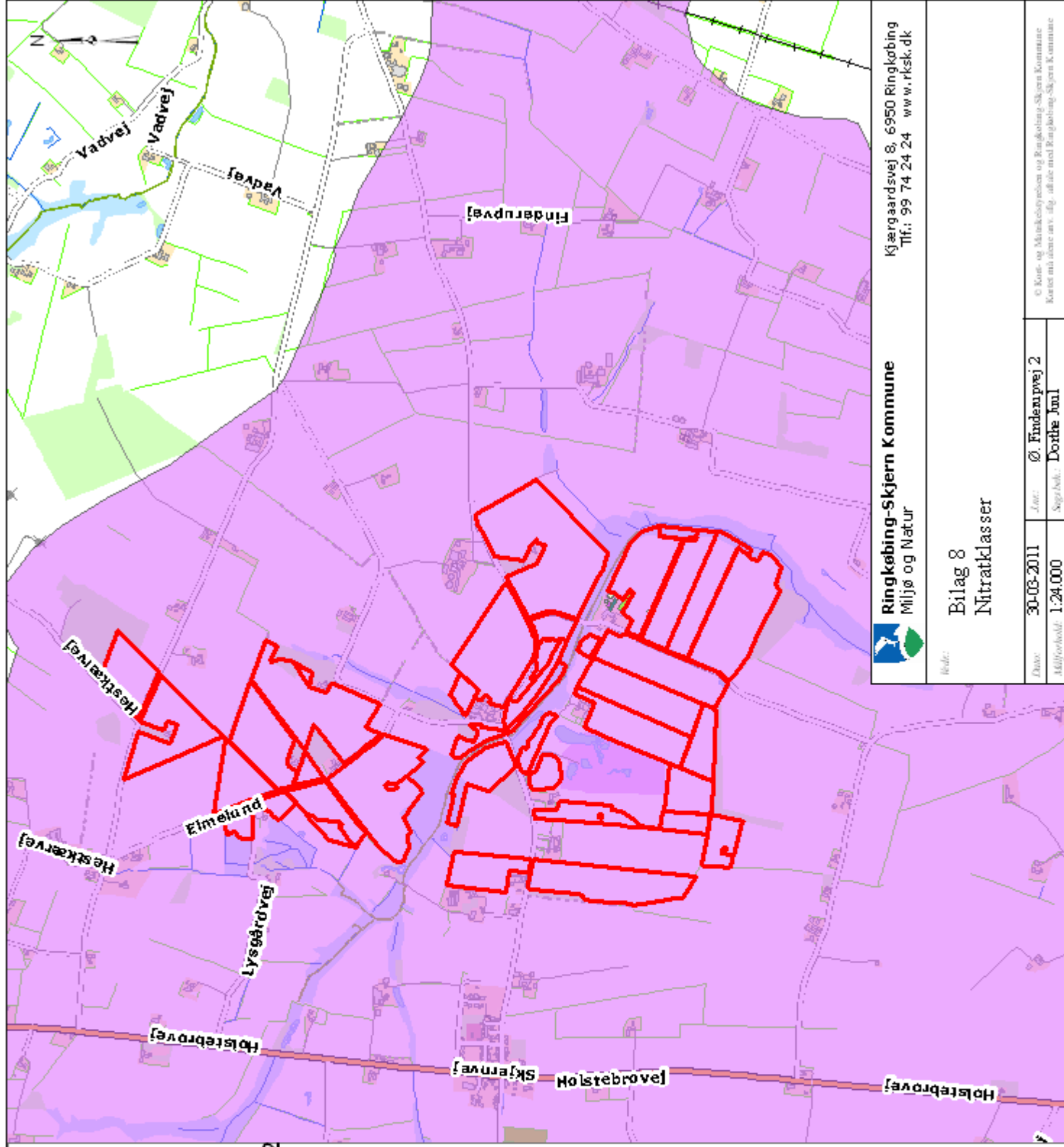
Nitratklasse I

Nitratklasse II

Nitratklasse III

Ringkøbing-Skjern Kommune
Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Titel:

Bilag 8
Nitratklasser

Dato: 30-03-2011

Lavet: Ø. Funderupvej 2

Målestok: 1:24.000

Signatur: Dorthe Juul

SIGNATUR

Udbringning

Stald afsnit, Ø. FINDERUPVEJ 2

Navn

Stald 2

Stald 3

Unavngivet Staldafsnit

Opbevaringslagre, Ø. FINDERUPVEJ 2

Navn

gylletank 2193

gylletank 900 m3

markstak

Nitratfølsomme indvindingsplande

Indvindingsoplend

Drikkevandsinteresser

Alm. drikkevandsinteresser

Begrensnede drikkevandsinteresser

Særlige drikkevandsinteresser

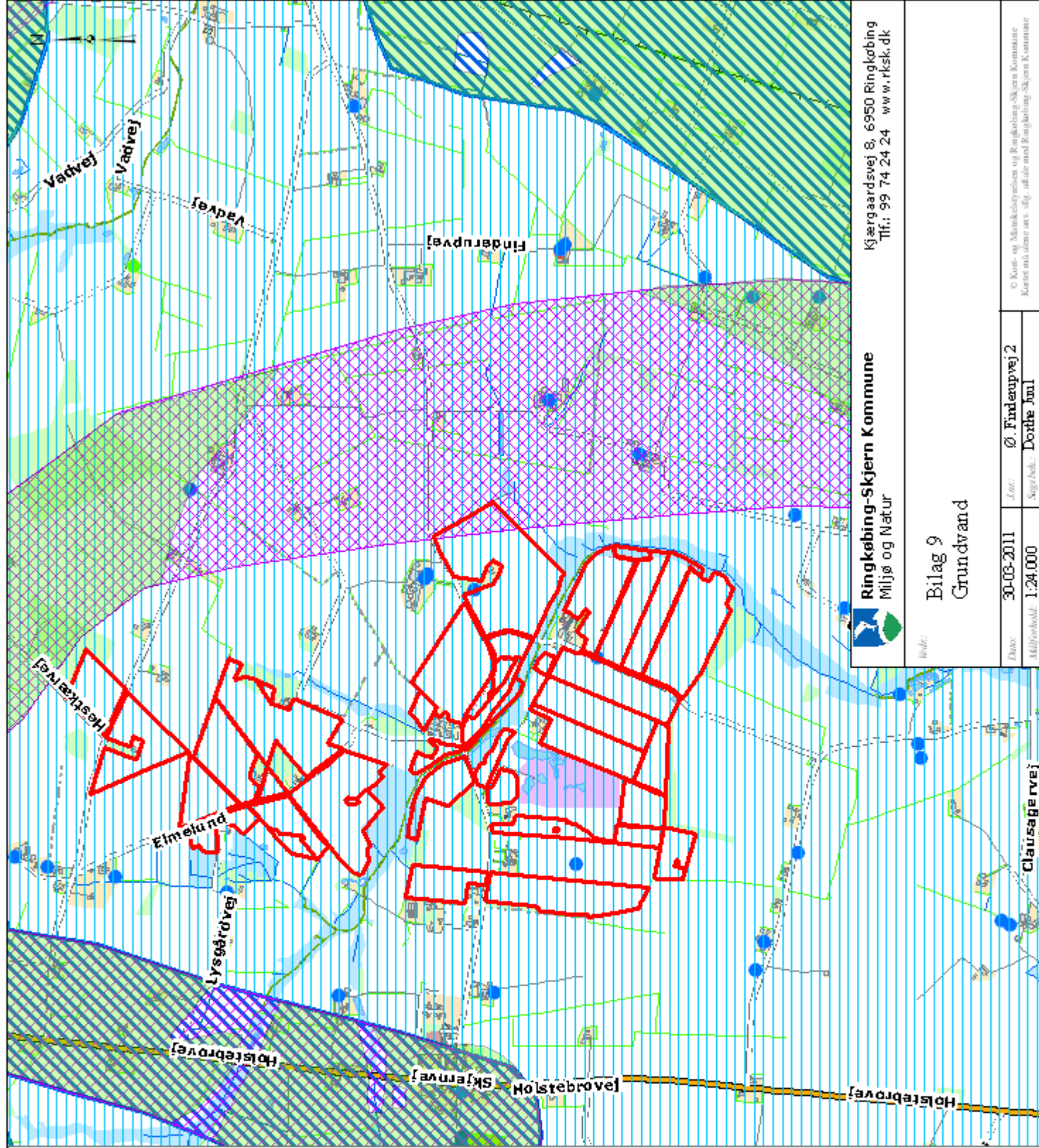
Vandforsyningsboringer

Vandforsyningsboring

Vandværksboring

Markvanding/gartneri

Privat husholdning

Ringkøbing-Skjern Kommune

Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Titel:

Bilag 9
Grundvand

Dato: 30-03-2011

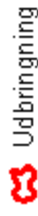
Lavet: Ø. Funderupvej 2

Målestok: 1:24.000

Skrevet af: Dorthe Juul

© Kort- og Målestokbureau og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anvendes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune

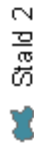
SIGNATUR

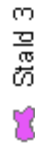
Udbringning

Staldafsnit, Ø. Finderupvej 2

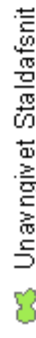
Navn

Stald 2

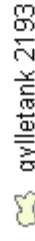
Stald 3

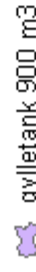
Unavngivet Staldafsnit

Opbevaringslagre, Ø. Finderupvej 2

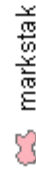
Navn

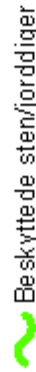
gylletank 2193

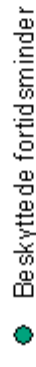
gylletank 900 m3

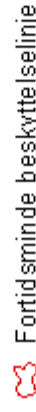
markstak

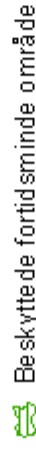
Beskyttede stenfjorddiger

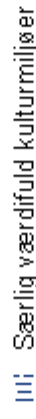
Beskyttede fortidsminder

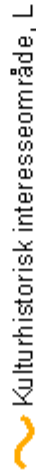
Fortidsminde beskyttelseslinje

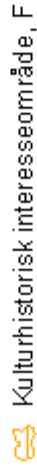
Beskyttede fortidsminde område

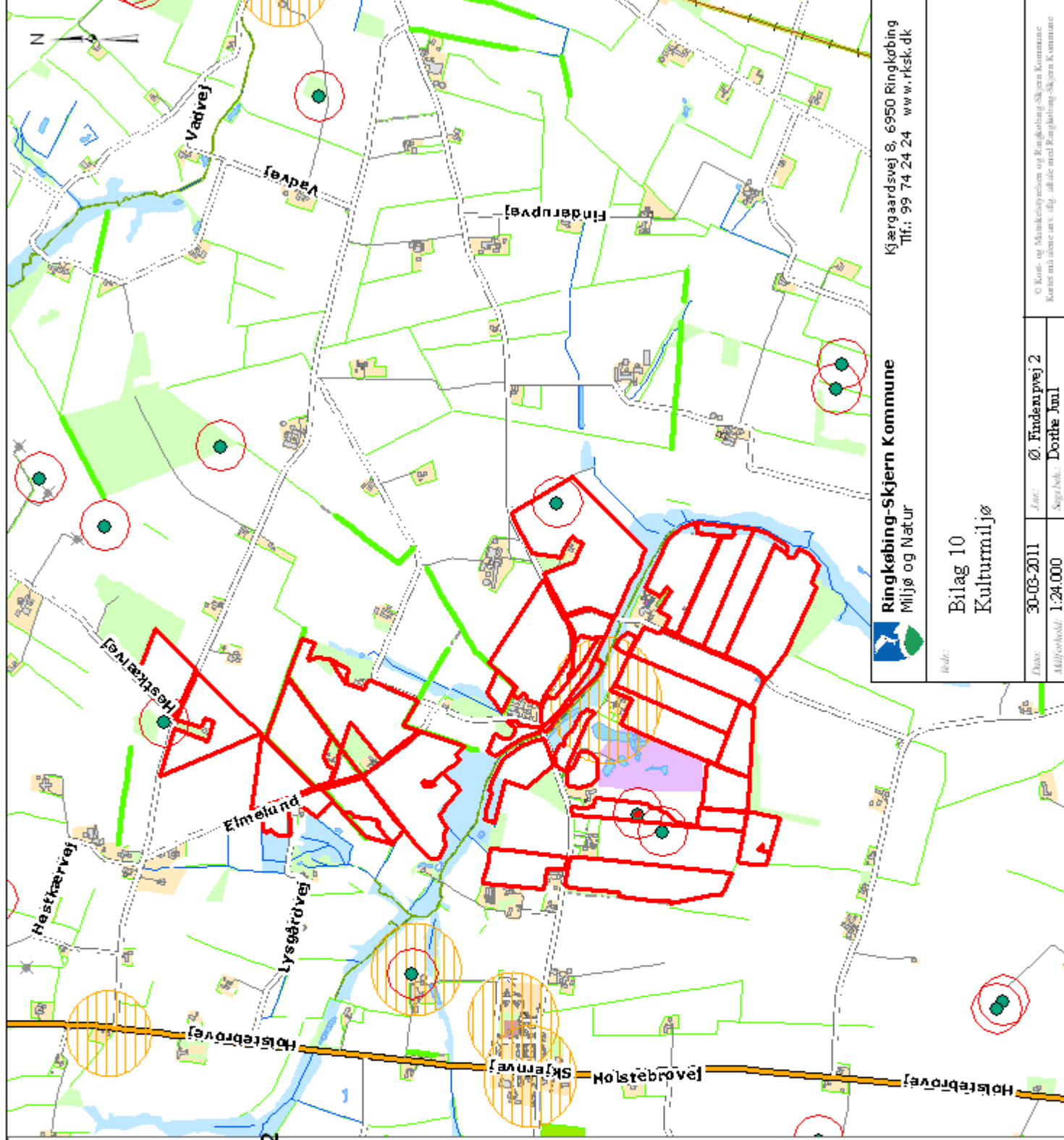
Særlig værdifuld kulturmiljøer

Kulturhistorisk interesseområde, L

Kulturhistorisk interesseområde, F

Ringkøbing-Skjern Kommune

Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing

Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Titel:

Bilag 10
Kulturmiljø

Dato: 30-03-2011

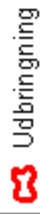
Lavet: Ø. Finderupvej 2

Målforhold: 1:24.000

Signatur: Dorte Juhl

© Kort- og Målestyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anvendes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune

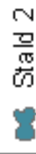
SIGNATUR

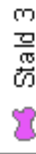
Udbringning

Staldafsnit, Ø. Finderupvej 2

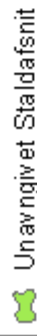
Navn

Stald 2

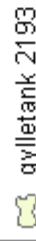
Stald 3

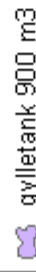
Unavngivet Staldafsnit

Opbevaringslagre, Ø. Finderupvej 2

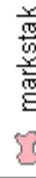
Navn

gylletank 2193

gylletank 900 m3

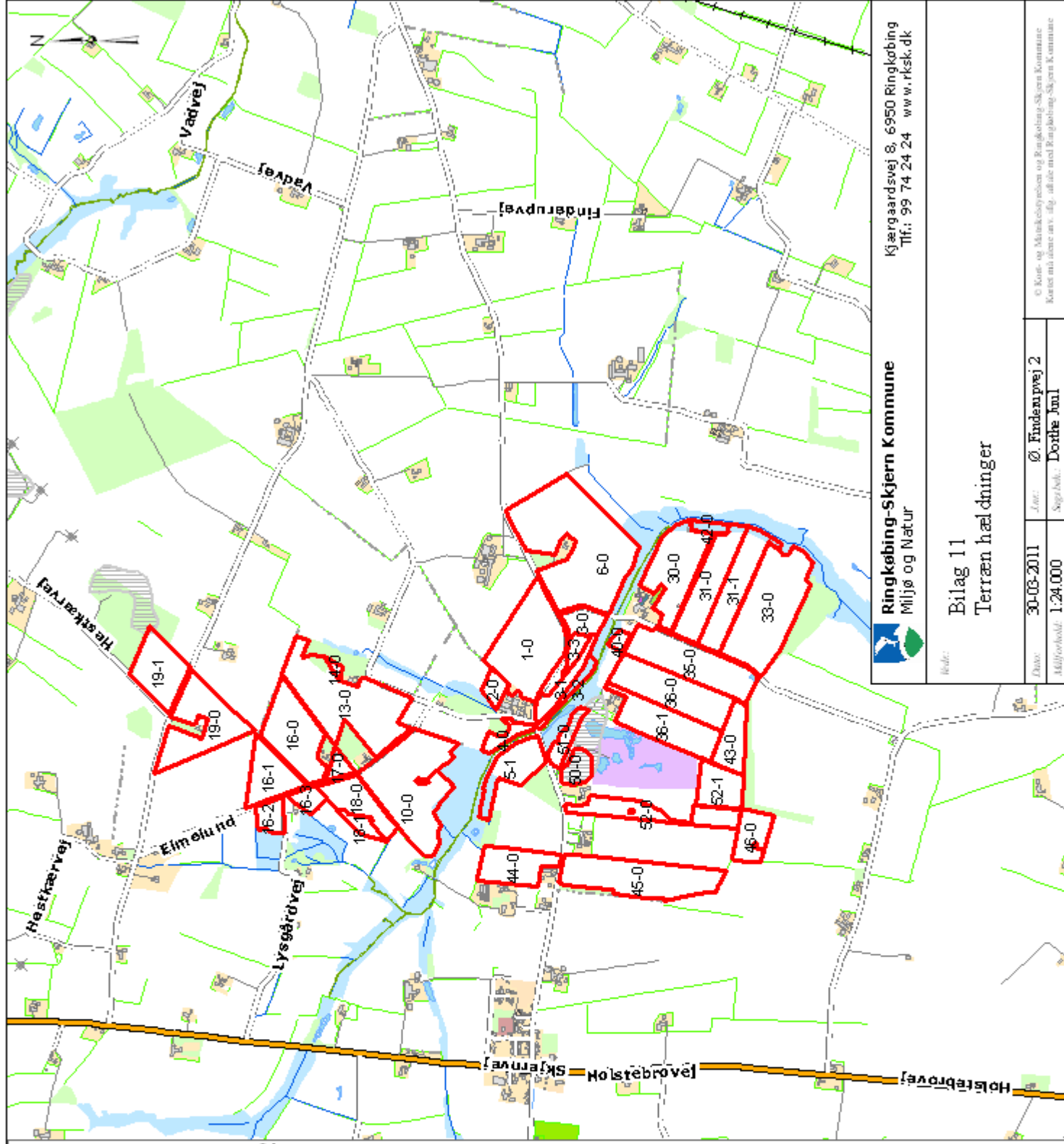
markstak

6°

12°

Ringkøbing-Skjern Kommune

Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing

Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Titel:

Bilag 11
Terræn hældninger

Dato: 30-03-2011

Loc.: Ø. Funderupvej 2

Målestok: 1:24.000

Signat.: Dorthe Juul

© Kort- og Målestyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anv. dely. af dele med Ringkøbing-Skjern Kommune

Bilag 12. Naturberegninger

Naturberegninger til Ø. Finderupvej 2, Skjern

Naturpunkt:

Beregning:

	Naturpunkt nr.
	51889
Mer-afsætning	-0,1
Maks. tilladt afs.	0,7
Krav overholdt?	ja
Overskridelse	0,0
Afsætning i alt	0,465622439

Naturpunkt:

Beregning:

	Naturpunkt nr.
	51889
Mer-afsætning	-0,2
Maks. tilladt afs.	0,7
Krav overholdt?	ja
Overskridelse	0,0
Afsætning i alt	2,288414073

Naturpunkt:

Beregning:

	Naturpunkt nr.
	51889
Mer-afsætning	-0,6
Maks. tilladt afs.	0,7
Krav overholdt?	ja
Overskridelse	0,0
Afsætning i alt	5,958121196

Bilag 13. Transportveje

